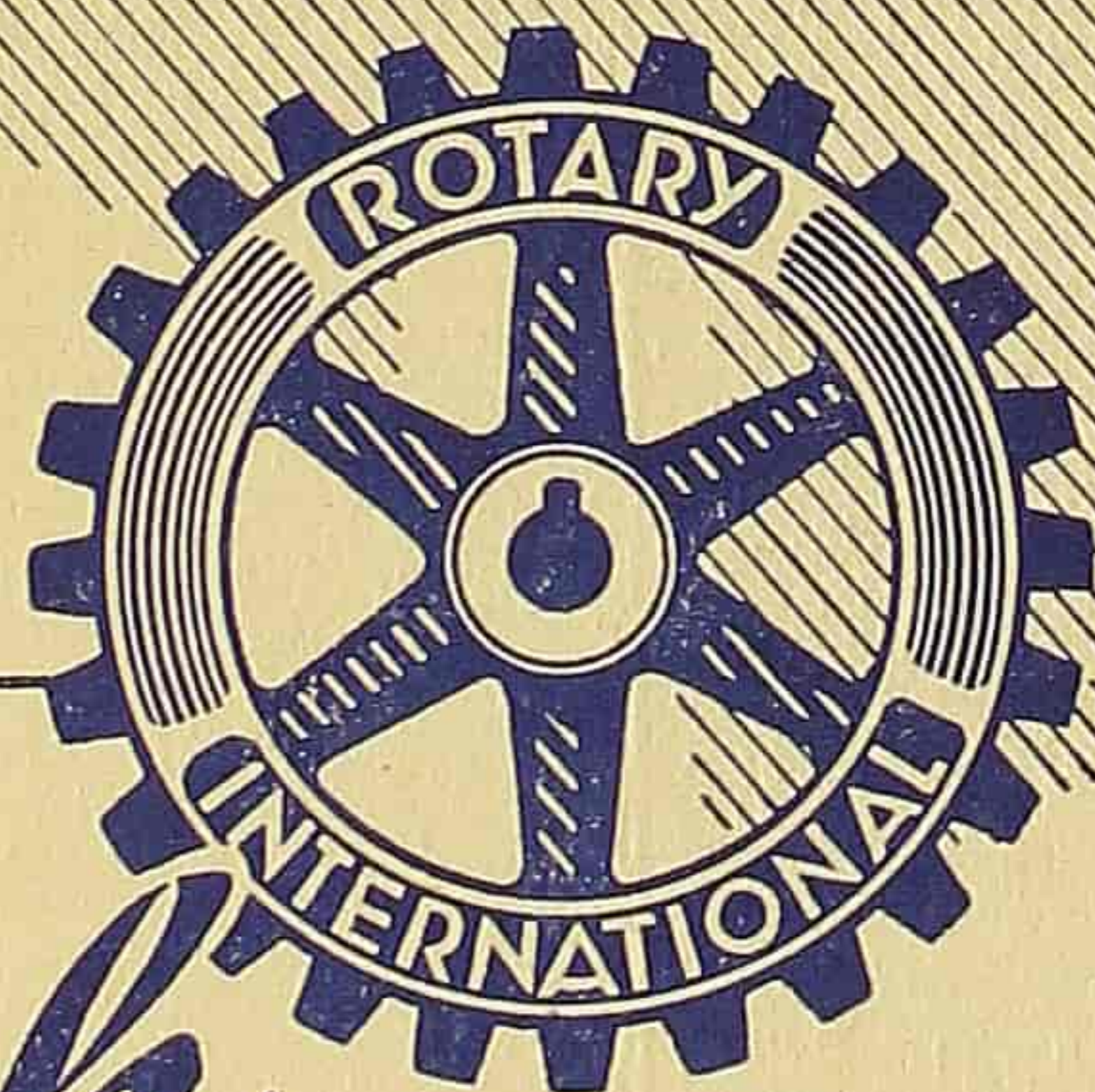

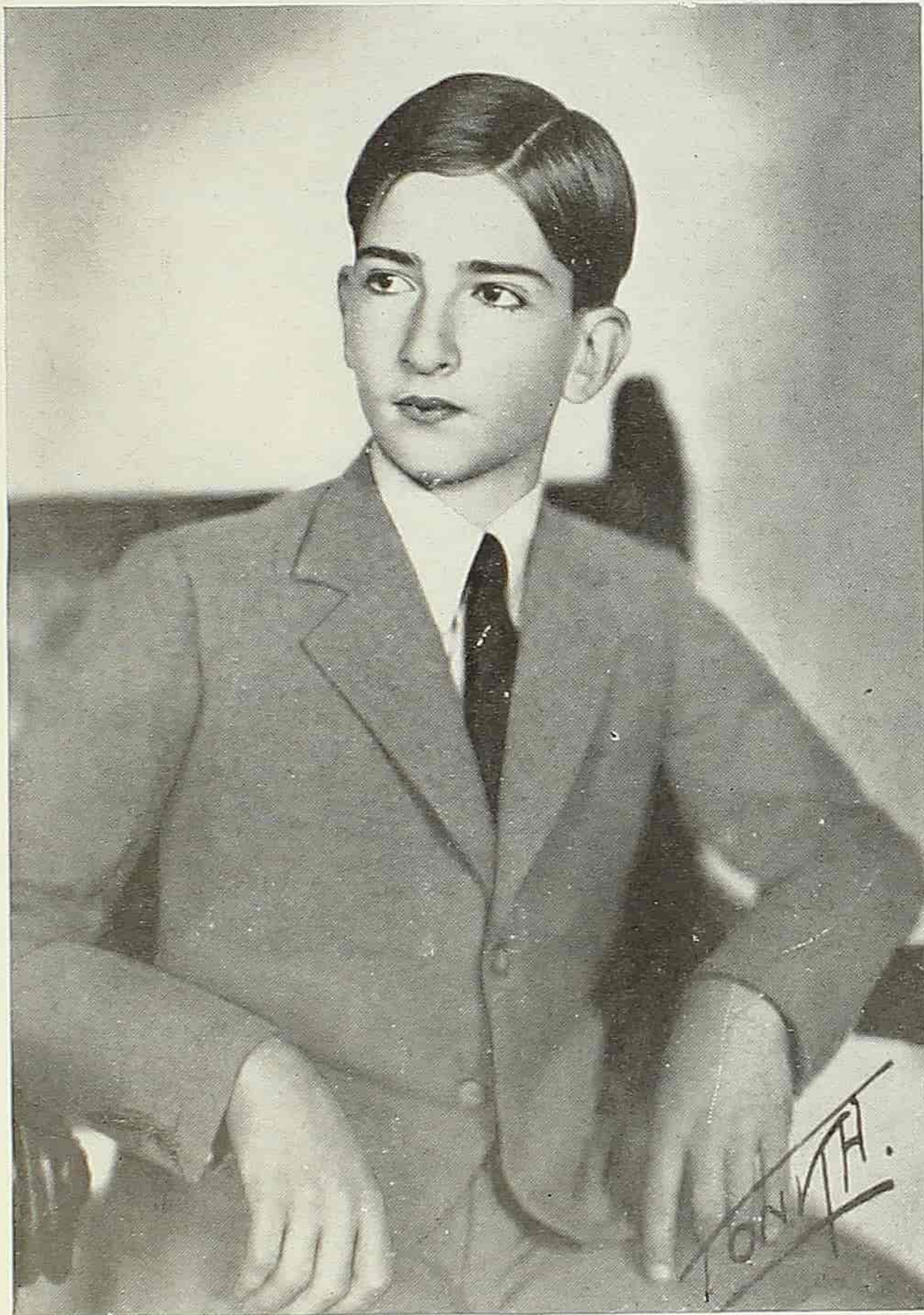
Poštarina plaćena u gotovu

Jugo-
slavenski
ROTAR

Sušak

August 1940

*Dne 7. o. mj. navršio je uzvišeni naš vladar 17 godina života.
Rotari Jugoslavije upućuju Svevišnjem molbu za dug život i
sreću svog mladog vladara, koji utjelovljuje misao našeg slobodnog
i nezavisnog narodnog života.*

Da živi Nj. Veličanstvo Kralj Petar II.

Jugoslavenski Rotar

UREDNIK: Dr. VIKTOR RUŽIĆ
GUVERNER 77. DISTRIKTA
SUŠAK, PEĆINE 6b - TELEF. 4-94

IZLAZI SVAKOG 15-OG U MJE-
SECU - CIJENA GODIŠNJE
DINARA 144 - BROJ DIN 12

GODINA VIII

15 IX 1940

BROJ 3

DRUGO MJESEČNO PISMO

Draga braćo Rotari!

Vrijeme ljetnih ferija je prošlo i sada treba da opet dođe do života u našim klubovima, da naši sastanci budu puni sadržaja a pobude koje dobijemo tamo da ne ostanu tek na riječima.

Svaki klub neka već sada imade svoj program, za ovu godinu izgrađen, koji treba i izvršiti — a gledajmo da budu naši klubovi što više u vezi sa javnošću, da ova upozna pravu bit rotarstva, da uvidi da od rotarstva može biti samo koristi a nikako štete, jer rotari kao takovi ne traže ništa od svoje sredine, oni žele samo da joj dadu što mogu.

U atmosferi povjerenja, koju moramo našim radom da stvorimo, moći će rad klubova biti još blagotvorniji za sredinu u kojoj živimo, te koristan po narod i državu.

1. Sastanak predsjednika i tajnika klubova sazvać sam za 12 i 13 oktobra u Beogradu. Molim da svi klubovi budu zastupani. Na radu tog sastanka mogu uzeti učešća i predsjednici klupskih odbora.

2. Predsjednik R. I. Pereira savjetuje da povećamo u svakom klubu broj članova. I ako je to danas u našim krajevima zbog ekonomske krize nešto teže to držim da se naši klubovi tom pozivu neće oglušiti, te očekujem već u budućem mjesecu rezultate toga poziva.

3. Kako sekretarijat iz Züricha saopćava trebao bi sastanak Europejskog Savjetodavnog Odbora (EAC) biti u drugoj polovini oktobra. Na tom sastanku trebao bi EAC predložiti centralnoj upravi kandidate iz Europe za direktore R. I. za god. 1941/42. Molim klubove u koliko imadu svoje kandidate da mi ih odmah predlože pri čemu treba da je kandidat pripravan i da imade dovoljno vremena da preuzme dužnost člana centralne uprave (direktor) R. I.

4. Svaki rotar neka imade svoju rotarsku iskaznicu. Kako je danas teško iste nabaviti obzirom na platežni promet to sam ja izvjestan broj priskrbio, te ih mogu klubovi kod mene poručiti.

5. Predstavnik R. I. za Grčku gosp. S. Agapitos dostavio mi je imena rotara koje je imenovao u jugoslavensko-grčki komitet a to jesu:

pročelnik: Prof. A. Vogiazoglu (agrikultura) R. C. Solun;

članovi: N. Jiocarini (štampa) R. C. Atena;

A. Darigos (heramična industrija) R. C. Atena;

I. Manaris (komercijalno bankarstvo) R. C. Kaxala;

C. Moshoff (trgovina tabaka) R. C. Solun;

A. Pappas (cementna industrija) R. C. Valos.

Dok su sa naše strane članovi tog komiteta:

pročelnik: Dr. Ilija Pržić (pravni fakultet) R. C. Beograd;

članovi: Dr. Miljenko Marković (Bankarska udruženja) R. C. Zagreb;

Slavko Sirišćević (past service) R. C. Beograd;

Bogoljub Milošević (bankarstvo) R. C. Niš;

Hadži-Dragi Patrnogić (izvoznik) R. C. Skoplje;

Filip Mihailidi (trgovina kožom) R. C. Bitolj.

6. Molim sve uprave klubova da obave reviziju klasifikacija t. j. treba da paze da je klasifikacija pojedinog člana u skladu sa njegovim zaposlenjem. Članovi koji su izgubili klasifikaciju a u klubu su preko 5 godina mogu i dalje ostati u klubu kao »past service member«.

7. Evropski sekretarijat poslao je svim klubovima upute za predsjednike i tajnike kao i upute za klupske odbore. Molim odnosne funkcionere da ih prouče, te da naročito one za klupske odbore na jednoj od narednih sjednica kluba prodiskutiraju.

8. Prosječna frekvenca u mjesecu augustu bila je 60.79% a tek 7 klubova imalo je više od 70%. Jedan klub nije poslao izvještaja.

Kako se frekvenca kluba ispod 70% imade smatrati lošom to molim da svi klubovi nastoje da taj percenat prekorače.

Ponovno molim sve tajnike da mi odmah nakon zadnje sjednice u mjesecu šalju izveštaje o frekvenci tako da ih najkasnije svakog 3 u mjesecu imadem u ruci.

Sa srdačnim rotarskim pozdravom

Dr. Viktor Ružić, guverner 77 distrikta R. I.

Kako radi dobar Rotary klub

Ni dva se rotara neće potpuno složiti u pojedinostima kako treba da se radi u dobrom rotary klubu, ali će ipak ovaj pregled moći svi da prihvate kao minimum u osnovnim potezima, a koji ima da pretstavlja rad takvog kluba. Svaki će klub, prema svojim prilikama, razraditi ostale pojedinosti.

Pisati o tom, kojim će se putem razvijati te pojedinosti, odvelo bi nas suviše daleko. Kako je već spomenuto, ovdje će se iznijeti samo najosnovnije karakteristike rotarskog rada, jer se svi rotari slažu u osnovnim pogledima na rad u klubu, samo se mišljenja razilaze kod odabiranja puteva za postignuće rotarskih ciljeva.

KARAKTERISTIKE DOBROG ROTARY KLUBA

Administracija

Upravni odbor sastaje se redovno — najmanje jedanput mjesečno.

Svi pododbori, koji prema pravilima moraju postojati, treba da su pravovremeno izabrani i da njihov rad ispravno funkcioniše.

Klupske skupštine treba češće sazivati — bar jednom u četvrt godine.

Frekvencija

Članovi treba da najozbiljnije shvate dužnost redovnog posjećivanja klupskih sastanaka i treba da učine sve moguće kako bi im frekvencija bila što bolja.

Odbor treba da bude vrlo rigorozan u primjenjivanju propisa za održavanje tačne frekvence.

Klasifikacija

Princip klasifikacije treba uzeti u obzir najsavjesnije i sa mnogo opreza. Primanje vršiti samo na toj osnovici.

Popis o neispunjenim klasifikacijama treba davati članovima češće na uvid.

Drugarstvo

Iskreno prijateljsko raspoloženje treba da veže sve članove kluba, nove i stare.

Financije

Novčano poslovanje kluba treba da se osniva na sistemu budžeta. Blagajničke izvještaje treba podnositi upravnom odboru što češće na uvid, bar jedanput četvrtgodišnje, a klubu najmanje jednom u toku godine.

Klub ne smije imati dugova, izuzevši tekuće mjesečne.

Članstvo

Članstvo kluba treba da pretstavlja cjelovitu sliku ekonomskog života sredine, u kojoj se klub nalazi. Prvenstveno treba nastojati da se uvode u klub aktivni članovi. Osobitu pažnju treba posvetiti primanju mladih ljudi, da se time dopunjava i stvara što bolje i aktivnije vodstvo.

Rad u klubu

Program rada u klubu treba unaprijed odrediti, i to bar mjesečno. Najmanje polovinu radnog programa treba da ispune sami članovi kluba.

Na sva četiri rotarska cilja treba obratiti dovoljno pažnje.

Informiranje javnosti o rotarstvu

Treba podržavati živu vezu sa lokalnom štampom, tražiti priliku da se i drugim društvima i organizacijama uzmogne reći nešto o ciljevima i radu rotara.

Nerotare pozivati od zgrade do zgrade na klupske sastanke i dati im podesno štivo o rotarstvu.

Publikacije i predavanja o rotarstvu za rotare

Klub izdaje publikaciju, koja sadrži informacije o radu kluba i R. I., i šalje se redovno svima članovima.

Nove članove, koji imaju da pristupe u klub, treba svakako dobro informirati o rotarstvu još prije njihovog formalnog izbora. Brošuru br. 52, »Dobro došao među rotare«, ili slično korisno štivo treba dati svakom novom članu pri pristupu u klub.

U klubu često održavati kratka predavanja za obavješćavanje članova o rotarstvu i radu u rotarskoj zajednici.

Služenje u zvanju

Svaki član treba da se u svom radu najsavjesnije rukovodi najvišim etičkim načelima i da u općenju sa svojim činovnicima, strankama, pretpostavljenim vlastima i sl. pokaže uvijek najljepši primjer.

Svaki član prema svom zvanju neka nastoji da bude članom i drugih udruženja, kojih se rad odnosi na razna područja nacionalnog, ekonomskog, socijalnog, kulturnog itd. života općine, grada, naroda i države.

Neka se prigodnim klupskim programom što bolje razvija razumijevanje za ovu vrstu služenja i neka se po tom pitanju održi među članovima odgovarajući interes.

Služenje zajednici

Treba nastojati da se o svakoj općoj potrebi donesu potrebne odluke. Neka stoga članovi uzmu aktivnog učešća u radu za opće dobro svoje sredine, svaki na onom području, koje najbolje odgovara njegovom zvanju.

Neka se klub kao cjelina odlikuje svojim socijalnim i karitativnim radom, naročito tamo gdje je u pitanju zdravlje i napredak omladine.

Međunarodno služenje

Rad u klubu treba da se svojim programom osvrće i na međunarodno razumijevanje. Treba da doprinosi miru i dobrim odnosima među narodima.

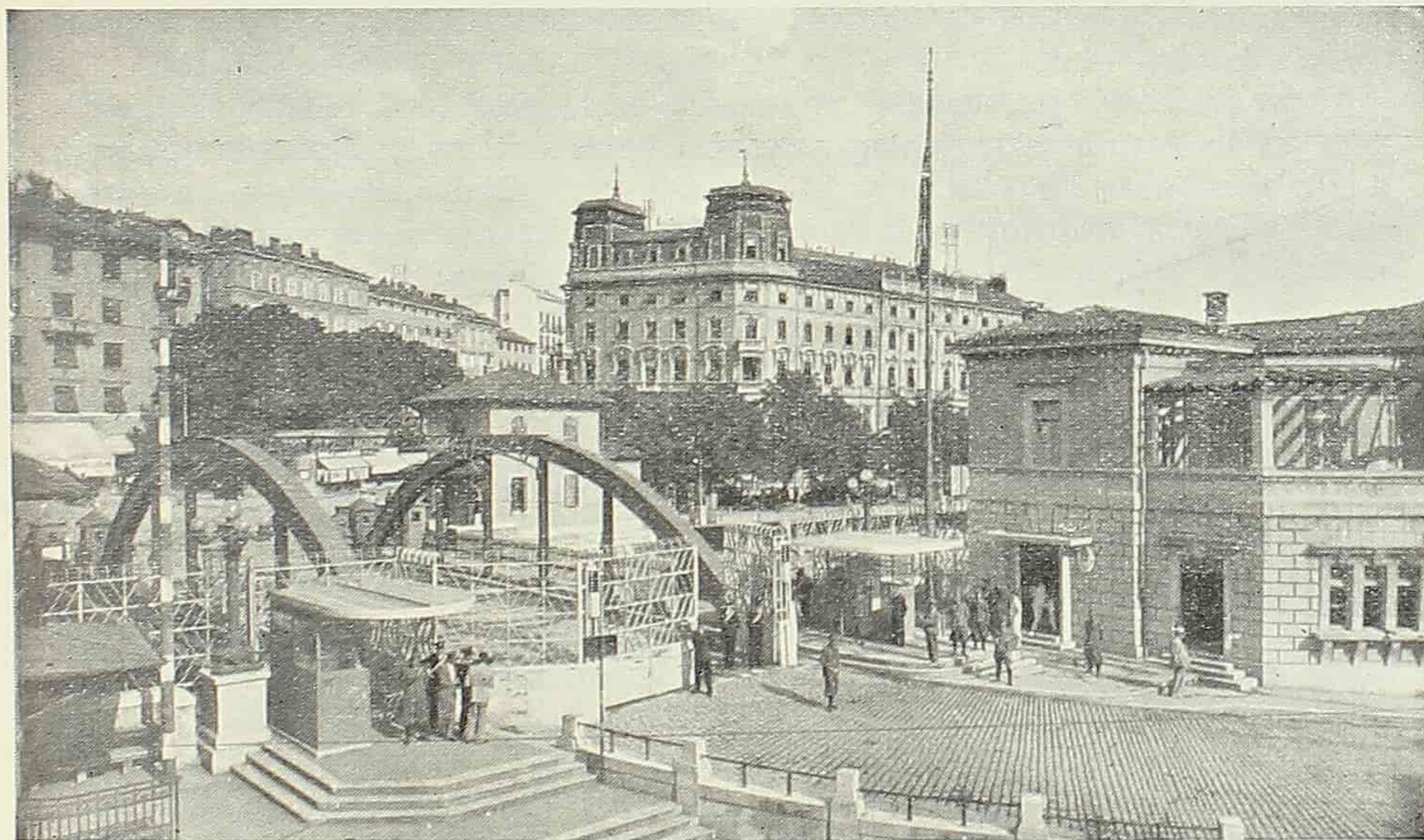
Veza s ostalim klubovima

Članovi neka posjećuju međugradske sastanke i distriktne konferencije te sastanke ostalih klubova.

Klub je morao imati svog pretstavnika i na posljednjoj internacionalnoj konvenciji.

Klub treba da stavi sebi u zadatak i osnivanje novog kluba u kojem obližem mjestu.

Kako gore spomenuto to je samo kratak pregled rada klubova, a nama će biti mila svaka njegova kritika, naročito ona koja imade svrhu usavršavanja istog.

Sušak

Most na granici

Prijedlog za rad Rotary klubova i rotara za vrijeme svjetskih konflikata

Centralna je uprava duboko uvjerenjena da svi rotari i rotary klubovi žele da naročito danas za vrijeme svjetskih zapletaja korisno i uspješno primjenjuju i šire etička načela svoje organizacije. U tom uvjerenju centralna uprava poziva sve rotare i rotary klubove, ma gdje se oni nalazili, da se istaknu svojim radom, a naročito u ovim vrstama služenja:

1) Svaki će rotar, kao i svaki rotary klub, nastojati da mislima i djelom širi osnovne principe rotarstva t. j. da je služenje pravi i trajni temelj uspjeha kao kod pojedinca tako i kod cijelog naroda.

2) Svaki će rotar i rotary klub sa punom privrženošću principu služenja sve uložiti da praktično primijeni rotarske ideale, i to onako kako to zahtijevaju posebni interesi i potrebe dotične zajednice ili naroda.

3) Svaki će rotar i rotary klub prikupiti nove članove tako da se članstvo kluba uveća bar za 10%, a time poveća i upliv rotarske ideje... Svaki će klub o ovom povećanju broja članova dati izvještaj predsjedniku ili tajniku R. I.

4) Svaki će rotar i svaki rotary klub povesti računa o mogućnostima proširenja rotarskog pokreta stvaranjem novih klubova, pa će se i o toj akciji izvijestiti distriktnog guvernera i iznijet će se prijedloge, koji bi mogli poslužiti kao osnov za učvršćenje rotarske organizacije proširenjem njenih zajednica.

5) Dužnost je svakog kluba da bude vodičem u svojoj sredini jamčeći za forum u koji mogu da uđu predavači sa svrhom da upućuju i oduševljavaju ljude za one stvari koje vitalno utiču na njihov svagdanji život, i da na bilo koji način doprinosi razbistrenju javnog mišljenja.

Razmatranja o rotarstvu

Pomnim se čitanjem rotarskih zadataka i ciljeva uvijek dolazi do zaključka da stoji do rotara-pojedinca i njegove aktivnosti da ti ciljevi budu provilno primjenjivani. Samo od pojedinca zavisi da li će drugarstvo moći biti razvito u cilju služenja zajednici. Visoka etička mjerila mogu se postavljati u poslu i zvanju samo ako je svaki rotar uvjeren da će svojim zanimanjem moći najbolje koristiti društvu. Treći je cilj rotarstva: »primjenjivati ideale služenja u ličnom, poslovnom i javnom životu svakog rotara«, a unapređivanje međunarodnog sporazumijevanja, održavanje dobrih odnosa među narodima i čuvanje mira sadržaj je četvrtog rotarskog cilja, što se postiže putem drugarske zajednice ljudi od posla i zvanja ujedinjenih u idealu služenja.

Upravo kao što je zasluga svakog pojedinog rotara da njegov rotary klub bude jak, tako i snaga cijele rotarske organizacije zvisi od vrednoće svakog pojedinog kluba, koji svaki za sebe u svijetu pretstavlja jednog njenog člana.

»Tko drugom služi, koristi sebi« ima puno značenje koliko za rotara-pojedinca toliko i za rotary klub, jer se sa doprinesenim žrtvama u vremenu i radu stvara i tome srazmjerna korist; pojedinac-rotar crpe beneficija od snage svoga kluba, a rotary klub od toga što je članom jake i svuda raširene organizacije.

Razboriti i dublji mislioci ostvarit će to budu li se često pitali što su zapravo učinili korisna kao članovi rotary kluba. To je jedno vrlo umjesno pitanje za svakoga. Odgovor će zapravo uslijediti na jedno drugo pitanje: »Što sam ja, kao rotar, stvarno doprinjeo napretku svog rotary kluba?«

Često je po koji rotary klub izrazio svoje negodovanje, što više, i žalio se Rotary Internationalu da konvencija ili centralna uprava nije odmah učinila nešto što je taj rotary klub mislio da R. I. treba da učini. Govoreći slikovito, izgleda kao da taj rotary klub sjedi raskriljenih ruku i čeka da mu R. I. podijeli kakvu nagradu samo zato što upravo on postoji. Možda bi bilo dobro da svaki pojedini rotar u klubu, koji misli da ima neku žalbu na R. I., postavi sebi pitanje da li mu je zaista potpuno jasno da je R. I. sastavljen od 5000 klubova rasutih diljem svijeta, od kojih međutim svaki mora nastojati da što više učini za razumijevanje, mir i uopće dobre odnose među narodima. Rotary klub koji nije zadovoljan s rezultatima koje je trebao da postigne Rotary International, treba po mogućnosti da sebe upita da li je uistinu učinio stvarnih koristi oko unapređenja bar jednog od četiri rotarska cilja.

Poznata je priča o jednoj gospođi koja je bila nezadovoljna sa svima u svojoj okolini. Jednog dana u razgovoru sa svojim mužem reče mu ona da misli da je svatko u njihovoj okolini malo nastran, pa završi svoj razgovor okrenuvši se mužu govoreći mu: »A često mi se čini, John, da si baš i ti mali čudak!« Upravo kao što nikad nije dobra gospođa pitala sama sebe da li nije možda uzrok nesporazumcima sa njenom okolinom u njoj samoj i u njenom načinu mišljenja i rada, tako isto ne treba ni rotary klub, koji nije zadovoljan sa radom ostalih 4999 klubova rasutih širom svijeta, a članom je Rotary Internationala, da bez premišljanja zaključuje da su svi ostali rotary klubovi kao i Rotary International na krivom putu, nego bi bilo poželjnije da se upita da li je kada što razmišljao u smislu ovog članka.

HVALEVRIJEDAN PRIMJER SLUŽENJA ZAJEDNICI

Kako razabiremo iz izvještaja R. C. Niš član tamošnjeg kluba **Sotir Živković** dao je u mjestu Zaplanje o svom trošku kaptirati vodu i sazi-dati česmu koja imade da služi pučanstvu njegovog zavičaja.

O karitativnoj akciji Rotari klubova u sadašnje doba

Dr. Aleksije Jelačić, R. C. Skoplje

U nizu ciljeva i zadataka naših klubova, u programu služenju zajednici i bližnjem, zauzima vidno i plemenito mesto naša karitativna akcija.

Pošto rotarski pokret ima dva aspekta, nacionalni i lokalni s jedne strane i opšte čovečanski i međunarodni s druge strane, to se karitativna akcija može da razvije u dva pravca.

Sadašnje nada sve teško i tragično vreme iziskuje imperativno od svih ljudi dobre volje kojima je to iole moguće da priteknu u pomoć nesrećnicima i jadnicima kod kuće, širom domovine, i preko njenih granica. Ovo naročito se zahteva od pripadnika jednog naroda koji nije u ratu i jedne zemlje koja je na svu sreću pošteđena od grdne pustoši i neizmernih gubitaka što sobom donosi rat.

Neki od naših klubova učinili su i čine sada u apsolutnim brojkama dosta radi pomoći bližnjem. Ali izgleda po svemu da veći broj klubova jako zaostaje iza svoje braće, dok neki klubovi toliko slabo učestvuju u karitativnoj akciji kao što se to vidi iz njihovih izveštaja da se ja uzdržavam od davanja ocene takvog žalosnog stanja stvari. Ali mislim da je dužnost svih rotara kao poštenih ljudi da pogledaju istini pravo u oči.

Prošlogodišnji izveštaj guvernera brata Alaupovića iskazuje, ako se ne varam, blizu pola miliona dinara utrošenih na karitativnu akciju u toku njegove guvernerske godine od strane našeg distrikta. To znači da na svakog od nas pada oko 600 dinara utrošenih na pomoć bližnjem. Od te svote samo jedan veoma neznatan deo otpada na međunarodnu akciju. To je već očigledno negativna strana čitavog našeg karitativnog rada, jer bi trebalo povećati naše učešće, kao članova međunarodne organizacije u ublažavanju bolova i van naših granica.

Ali ima tu jedan još važan, i rekao bih neprijatan momenat; pomenuta dosta visoka svota uglavnom je skupljena samo u nekoliko izdašnih i aktivnih u karitativnom pogledu klubova. Trebalo bi da se svi klubovi ugledaju na ove tako reći uzor klubove, da se javi plemenita utakmica, i u tom slučaju svakako bi se akcija našeg distrikta znatno povećala i ulepšala.

Vremena su, razume se, za sve teška ali mi, jugoslovenski rotari, za sada barem u ogromnoj većini imamo potpuno osiguranu egzistenciju, a ponekima čak poslovi idu vrlo dobro. Ovo nalaže nama svima naročite dužnosti.

Pitanje ima još jedan poseban izgled u vezi sa izvesnim napadima koji se mogu čuti u društvu protiv našeg pokreta. Učešće pojedinih klubova u korisnim akcijama od opšteg značaja poslužiće nama kao dobar argumenat za odbranu i karakteristiku našeg poštenog rada.

Što se tiče same sadržine, ili tačnije pravca, karitativnog rada mislim da bi sada trebalo ga koncentrisati na ublažavanje direktnih

posledica sadašnje situacije za opstanak i dobrobit naših siromašnih sugrađana. Možda čak treba odustati od nekih akcija dugotrajnog i šireg zamaha, nego povećati i davati sva raspoloživa sretstva na ogrev i hranu sirotinje.

U isto vreme trebalo bi da svaki naš klub barem malom svotom doprinese učešću našeg distrikta u velikom opšte rotarskom fondu koji je osnovan na poslednjoj našoj konvenciji u Havani u vezi sa sadašnjim ratom. Time će biti lepo podvučena specialno rotarska i opštečovečanska solidarnost.

Pitanje rotara - izbjeglica

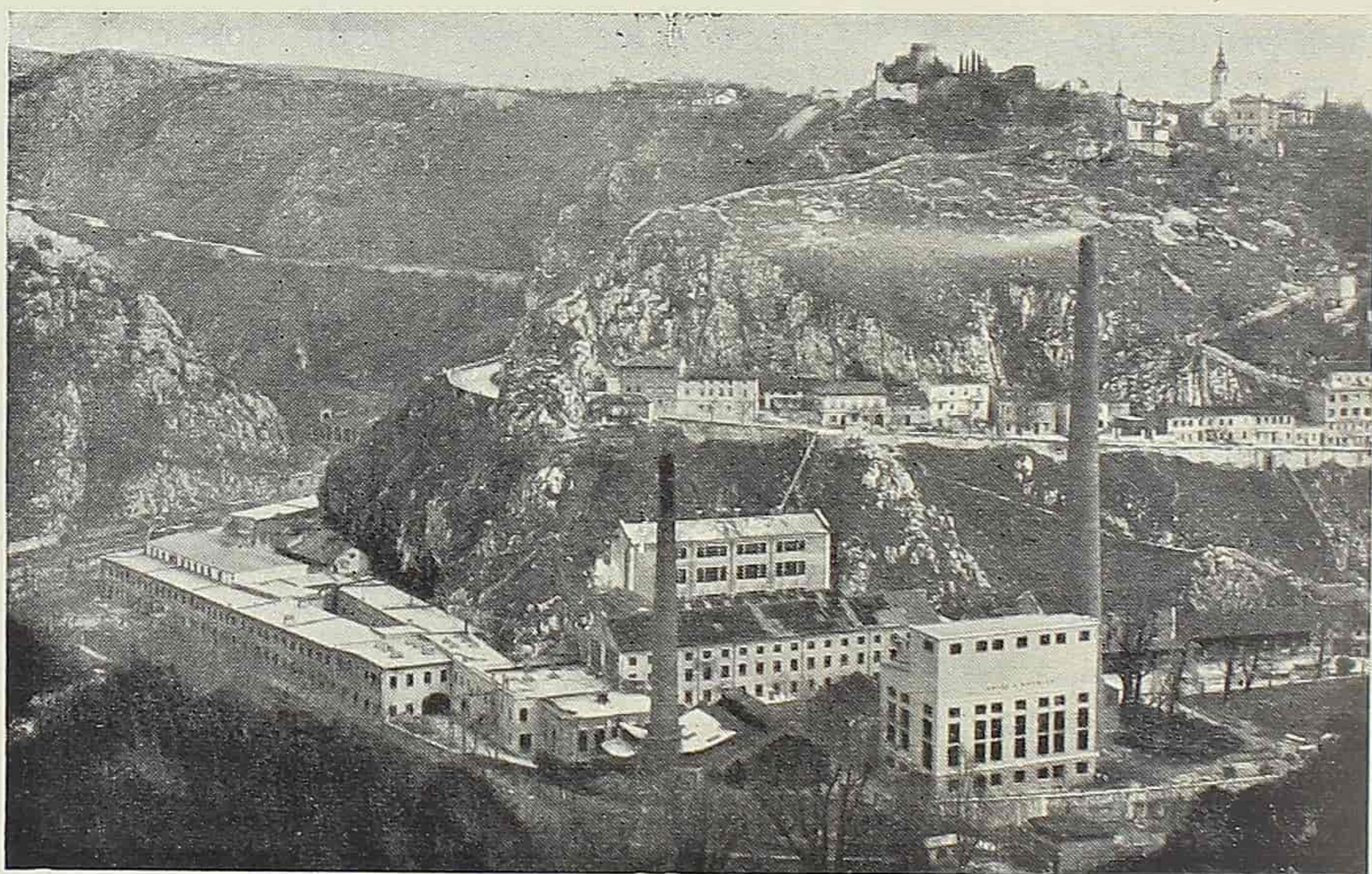
Mnogo ima rotara u raznim dijelovima Evrope, koji su uslijed rata ostavili svoje domove zajedno sa svojim porodicama. Neki od njih imaju sredstava za uzdržavanje, nekima su pružili pomoć prijatelji i rođaci, ili opet drugi rotari, no mnogi se od njih nalaze u pravoj nevolji.

Poznato je, da je odlukom konvencije u Havani u junu 1940 Rotary International dopustio osnivanje fonda u svrhu olakšanja ovog stanja rotara-izbjeglica. Svima se rotarima, uključivši i one iz ove oblasti, pruža prilika, da — prema svojim mogućnostima — dadu svoje doprinose za taj fond. Nema još podataka o visini primljenih doprinosa, već zato što je fond nedavno osnovan, ali se ipak naslućuje, da do sada nisu stigle oveće sume novaca. (Ako neki rotar ili rotary klub u bilo kojem distriktu ove oblasti želi dati svoj doprinos u taj fond, treba da ga uputi sa popratnim pismom Evropskom Sekretarijatu, naznačivši da je namijenjen tom fondu za pomaganje rotara i njihovih porodica, koji se nalaze u nuždi.)

Vijeće direktora R. I. postavilo je Centralni odbor, koji će upravljati tim fondom. Taj Centralni odbor osnivat će male lokalne odbore od 1—3 osobe, koji će istražiti teško stanje rotara potrebnih pomoći i bit će put, kojim će se ta pomoć moći dodijeljivati. Ako guverneri distrikta doznaju za nekog rotara ili njegovu porodicu, da je potreban finansijske pomoći uslijed prilika nastalih ovim ratom, iznijet će taj slučaj — uz ličnu preporuku — Evropskom sekretarijatu, koji će stvar dostaviti nadležnom odboru.

Jasno je, da se u svakom pojedinom slučaju može pružiti pomoć samo u ograničenim sumama novca i da R. I. ne može snositi goleme izdatke kao što je na pr. putna karta za nekog rotara ili njegovu porodicu za prevoz iz Evrope u Sjevernu ili Južnu Ameriku i sl. Tako isto R. I. nije u stanju da sredstvima toga fonda omogući obnovu neke porušene kuće ili da uspostavi neki propali posao. Nemogućnost polaska u Ameriku, biti bez vlastite kuće ili posla, može da pretstavlja za nekog rotara ili njegovu porodicu izvjesnu teškoću, no pomenuti fond je u prvom redu osnovan da pomogne samo u najhitnijim slučajevima: kad se na pr. rotar ili njegova porodica nalaze u nestašici hrane, odijela ili skromnog skloništa. Distriktni guverneri mogu biti uvjereni, da će svaki takav slučaj biti uzet u obzir.

Evropski sekretarijat prima iz vremena na vrijeme pisma, u kojima se traži pomoć da se pronađe koji nestali član iz rotarskih porodica. Isto tako ima često upita, koji se odnose na informacije o pojedinim rotarima. Mi nastojimo, da u takvim slučajevima izlazimo, kolikogod je moguće svima u susret, pa smo već dosad imali dosta uspjeha. Najčešće smo prisiljeni, da se obraćamo sa upitima Internacionalnom crvenom krstu, a taj obično obavješćuje zainteresovane neposredno t. j. mimo nas. Stoga mi nismo u stanju, da tačno znamo do koje su mjere imali uspjeha naši naponi na tom polju. Mi ćemo, međutim, sačuvati listu svih rotarizbjeglica, bilo iz kojeg kraja, za koje smo primili informacije. Što više, neka rotary klubovi u raznim dijelovima Evrope sastave popise rotarizbjeglica odnosno njihovih porodica, koji se nalaze u gradovima ili okolini dotičnog kluba. Tako će Evropski sekretarijat biti u stanju da dođe do kopija rečenih popisa, koji će mu biti od velike koristi u radu poduzetom na tom području.

Sušak.

Tvornica papira.

Rotarstvo, zgodovina, bistvo in cilji

Dr. France Stelé, R. C. Ljubljana

(Predavanje održano povodom posjeta sinova rotara u R. C. Ljubljana.)

Družba, ki ji pripadajo Vaši očetje in ki nosi za širšo javnost nekoliko zagonetno ime Rotary klub, Vas je povabila, da na lastne oči vidite, kaj se za tem imenom skriva, meni pa je predsedstvo te družbe naložilo častno dolžnost, da Vas kar mogoče kratko poučim o zgodovini, bistvu in ciljih rotarskega gibanja.

Rotary klub velja v širši javnosti za ekskluzivno, več ali manj frakarsko družbo, katere glavna lastnost je, da se njeni člani redno zbirajo k opulentnim večerjam u prostorih, ki so za stališče normalne družabnosti smešno opremljeni, da pa se za vsem tem družabnim videzom skrivaju celo neki posebni cilji, ki niso deleč od framasonstva, kolikor ti klubi sploh niso prikrite masonske družbe. Člani so med seboj zvezani s tajnimi obveznostmi, predvsem tudi s to, da povsod silijo naprej svoje tovariše in skušajo dobiti pod svoj vpliv vse javno življenje. Rotary klub je po tem naziranju kratko razredno nesodoben, obenem pa radi svojih skrivnih metod sumljiv pojav izkoriščanja družabnosti za neke neznane bogve od kod inspirirane cilje.

Kaj nehvaležnega se Vam lahko zdi moja današnja naloga, da operem pred Vami tega nepopravljivega zamorca. In kljub temu stopam z jasnim čelom pred Vas, ker vem, da Vas ne bo težko prepričati, da nam ne gre za kake skrivnostne obrede, za kake družabno nesodobne namene ali za prazno vero v kake mistične znake, katerih pomen se pred neposvečenimi skriva. Edino, kar utegne biti za nečlana naše družbe na prvi pogled smešno ali zagonetno, je naš znak, nazobčano rotarsko kolo, ki krasi naše mize in ki ga člani nosijo kot znamenje članstva te organizacije. Tuja bo povprečnemu Srednjeevropejcu tudi značilna rotarska discipliniranost v tem, da se člani s pogosto smešno in ozkosrčno točnostjo udeležujejo skupnih večerij, kakor bi bil vprav v izbrano sestavljenem jedilnem listu najvišji, tudi moralno uspešni cilj družabnosti.

Naj Vam v obrambo te družabnosti najprej povem, da je nam res tuja, da pa je domača in prav neizogibna v ozračju, kjer se je porodilo rotarsko gibanje, v ameriško-anglosaškem svetu. Tam je klub zbiranje enako usmerjenih posameznikov v primerno prirejenih klubskih prostorih, združeno z rednimi skupnimi večerjami glavno oporišče družabnega življenja in najvažnejše ognjišče za uveljavljanje raznih človekoljubnih pa tudi kulturnih in političnih idealov. Družabnost, naj je kranjska, orientalska, anglo-ameriška ali kakršnakoli druga, je po vsem svetu temelj gojitve skupnih idealov. Tesno povezano z domovino je mednarodno rotarstvo uveljavilo povsod njeno prvotno z obvezno skupno večerjo združeno obliko družabnosti, ki je nam, ki smo navajeni iz vsakdanjega življenja drugačnih oblik, včasih nekoliko nadležna in pikolovska, a so nas izkušnje prepričale, da je vsak red, tudi pedantični anglo-ameriški, boljši kot nered in da je pri mednarodnem življenju, ki mu posluži po svoje tudi rotarstvo, boljši enoten red, kakor ohlapna samovolja.

Sedaj pa to rotarsko kolo! Simbolično je res; kajti motiv je vzet iz poslovnega industrijskega ozračja, njegova simbolnost pa je prav jasno in enostavno razložljiva iz zgodovine postanka rotarstva. Ustanovitelj rotarstva je Pavel Harris, advokat v Chicagu. Opažanja velikomestnega življenjskega ozračja in potreba po uresničenju ideala, ki se mu je odkril kot odrešilen za nevšečne pojave v velikomestni okolici, zlasti v poslovnem življenju, so ga nagnila k temu, da je osnoval svojevrstno družbo, po ameriških pojmih seve zopet klub. Ideal, ki mu je bil pred očmi, je bilo izboljšanje razrvanih moralnih podlag poslovnega življenja s pomočjo sodelovanja izbranih, moralno neoporečenih zastopnikov vseh poklicev. Zato je ustanovil družbo, katere začetek so predstavljali Harris kot advokat, en tiskar, en prodajalec oglja in en krojač. Ustanovni dan nove družbe, ki naj s sodelovanjem vseh poklicnih strok izboljša položaj omajane solidarnosti človeške družbe s pomočjo poslovne časti in zveste službe življenjskemu poklicu, je 23 februarja 1905 v Chicagu, ko se je ustanovil prvi rotarski klub. Načelo, naj v vsakem klubu sodeluje po en izbran član vsakega poklica, je ostalo do danes temelj rotarstva. Sedajno formalno strogo obliko si je rotarstvo zgradilo v Ameriki; spočetka pa so se člani sestajali najprej pri enem, drugič pri drugem članu, tako krožeč po dogovorjenem redu v rotaciji od pisarne enega do pisarne drugega člana. Ker so tako med seboj rotirali, se je čisto neprisiljeno nudilo kolo kot izraz kroženja za znak organizacije Rotary kluba, kar pomeni po naše krožeči klub. Osnovna misel solidarnosti stanov in poklicev, ideja trdno zaokrožene enote človeške družbe, ki ji služi rotarstvo, pa dviga slučajni motiv iz industrijsko poslovnega sveta, rotarsko kolo, že zdavno tudi v svet globlje pomembnosti, za katero se pa niti najmanj ne skriva kak magični mysticism ali težnja po nereelni ideološki špekulaciji.

Harrisov klub si je polagoma utiral pot v ameriško družbo. Po treh letih je bil ustanovljen drugi klub v San Francisco, po petih letih se je ustanovila leta 1910 v Chicagu Zveza Rotary klubov, ki je štela že 16 klubov z okrog 1800 člani. S tem je bil položen temelj za ponosno zgradbo, ki nosi danes naslov »Rotary International«, ki je pa še 10 let ostala ameriško-anglosaška zadeva, omejena na Ameriko in angleški imperij. Po svetovni vojni pa se je začela rotarska ideja naglo širiti po vsem svetu, predvsem pa je postala vedno bolj tudi evropska zadeva. Evropa se je namreč oprijela kot ene izmed tistih pomožnih mednarodnih organizacij, ki najslužijo uresničenju ideala mednarodnega sporazuma in miru. V splošnem se označuje tako razširjeni ideal rotarstva danes kot težnja po izboljšanju metod poslovnega in poklicnega življenja, po vestni službi ožji in širši družabni organizaciji, občini, narodu, državi in človeški družbi splošno ter po pospeševanju mednarodne sloge in miru. Bistvo rotarske ideologije je v idealu zveste službe. Ta ideal je kratko strnjen v štirih rotarskih ciljih, ki jih rotarec ne sme nikdar pustiti izpred oči.

Ti so:

1. Rotar naj neguje osebne vezi, znanstvo in prijateljstvo, da se bo na ta način povečala možnost služenja vseobčim koristim;
2. rotar naj uveljavlja v poslovnem in stanovskem življenju visoka etična merila; priznava naj vsakemu koristnemu poklicu njegovo vrednost; prizadeva naj si, da bo s svojim delom služil človeški družbi;
3. rotar naj uveljavlja ideal služenja v osebni, poslovnem in javnem življenju in

4. rotar naj pospešuje sporazumevanje, dobro voljo in mir med narodi potom svetovne tovariške skupnosti poslovnih in poklicnih mož, povezanih med seboj z idealom služenja. V tej ideološki obliki je rotarstvo pod vtisom svetovnega moralnega poloma po svetovni vojni nastopilo zmagoslavno pot po vsem svetu. Prvi klub na evropski celini je bil ustanovljen leta 1920 v Španiji, 1921—1923 so sledili Francija, Belgija, Nizozemska, Nordijske države, Italija in za njima naglo druge. Izmed slovanskih držav je bila prva 1925 Češkoslovaška, 1929 Jugoslavija, 1931 Poljska, 1933 Bulgarija. Kako se je v zadnjih desetih letih organizacija razrasla, kljub temu, da je rotarstvo v Zvezi sovjetskih socialnih republik, v Nemčiji in njenem območju ter v Italiji danas sploh prepovedano, kaže najbolj njeno stanje dne 30. junija 1939, ki izkazuje 200 distriktov s 4967 klubi in okroz 210.000 člani. Jugoslovanski distrikt ima številko 77 in šteje 34 klubov z 856 člani. Opaža pa se stalno naraščanje. V Sloveniji imamo 3 klube, Ljubljana, Maribor in Kranj. Kljub temu pa je tudi danes še pretežna večina, več kot 2/3 klubov v Ameriki in Angliji in je tako naravno, da tudi formalna stran organizacije ustreza predvsem ameriško-anglosaškemu pojmovanju.

To, dragi gostje, je suhoparni oris rotarstva, njega zgodovine, bistva in ciljev. Nič skrivnostnega, zarotniškega ali nedostojno smešnega upam da niste opazili. Podčrtujem pa predvsem tisto, česar niste mogli zadostno opazovati, a je najvažnije: le eno nevarnost nosi to gibanje, kakor vsako etično gibanje, nevarnost ideje. Ideje o boljšem človeku od vsakdanjega ali o etično poglobljenem sožitju, o bratstvu med narodi, o solidarnosti med stanovi, sloji in poklici, o miru, ki naj omogoči kulturne razmah v svetu, pa s stališča najvišjih idealov človečanstva gledane morda niso prevratne ideje. Vemo sicer, da prav danes sumničijo tudi najgloblje človeške ideale, ki jih složno proglašajo kot veljavne in rešilne vsa verstva in vsa izboljševalna gibanja; vemo tudi, da prav radi njih prepovedujejo tudi rotarstvo; toda to nam je samo potrdilo, da je naša pot prava in smo ponosni, da smo prišteti med tiste, ki so zaznamovani radi resnice. Upam pa, da ste v tem kratkem bivanju med nami vsaj eno spoznali, tisto eno, ki je poleg ideje najvažnejše v rotarstvu, duha iskrenega prijateljstva. Tu smo pred Vami zastupniki najrazličnejših poklicev, najrazličnejših stopenj izobrazbe in vseh možnih odtenkov za naše javno življenje značilnih svetovno nazornih ter političnih smeri, verstva in narodnosti, pa nas ideal službe v klubu in družabnem občevanju veže v tako harmonično enoto, kakršne verjetno ni drugje v današnji Ljubljani. Da bi pa družabnost, katero gojimo kot sredstvo za medsebojno pospeševanje rotarskih ciljev, mogoče le ne postala preveč sama sebi namen, si vsi rotarski klubi postavljajo razne prav konkretne iz potreb domačega kraja zajete naloge dobrodelnega, človekoljubnega ali sličnega značaja ter pri svojih večerjih in zabavah, ko se udajajo mirnemu uživanju, nikdar ne pozabijo opozarjati nanje. Ljubljanski klub na pr. je ustanovil najprej fond za pohabljenе otroke, nato pa posebno društvo z istim namenom in ne zamudi prilike, ki v njegovem družabnem krogu pomeni kakorkoli radosten dogodek, ne da bi skrbel za to akcijo. S tem spreminja tudi svojo tolikokrat natolcevano družabnost v službo soljudem. Družabnost kot podlaga prijateljstva in stalnih stikov med enakostrežnimi ljudmi ter služba soljudem v vseh možnih oblikah poklicnega življenja sta edini program in edina mistika rotarstva.

Rotarstvo i egoizam

Milan Simić – Predavanje održano u R. C. Bitolj

Svi mi znamo da rotarstvo nije samo u čestim predavanjima, povoljnoj frekvenciji, vrednom sekretaru, ili, ponekom milosrđu, iskrenom drugarstvu i dobrom raspoloženju posle dobrog jelovnika. — To bi bila samo organizovana i prijatna dokolica ljudi od posla i zvanja.

Rotarima je ipak sve ovo potrebno, kao uslovi za ostvarenje njihovih ciljeva, sažeta u četiri ideala, sva u služenju.

Ljudi, kad im se traži, pitaju (makar samo sebe), a šta će dobiti u zamenu? A rotarska četiri cilja, iako sastavljeni od ljudi od posla i zvanja, za ljude od posla i zvanja, odgovoriće na takvo pitanje rečima koje se ne čuju u poslovima: misliti na druge i pomagati ih.

I još jedno pitanje nam se često postavlja, iz radoznalosti i kao iz indiskrecije: pa čime teže u krajnjoj liniji naši ciljevi?

Jedan član rotar, sa dalekog severa Evrope, izazvan poznatom Schawovom žaokom (»Kuda vodi rotarstvo?« — »Na večeru.«), opisujući šta se dobija rotarstvom, u razgovorima među članovima, u kratkim referatima i predavanjima, u čitanju izveštaja drugih klubova, kaže: svaki od nas time zapaljuje sveću svoga znanja i iskustva. To ga, nastavlja dalje taj brat, potseća na prvi Božić njegova detinjstva. Jedini božićni poklon koji su deca dobila bila je sveća. A kad su deca, okupljena na Badnji-dan, zapalila svako svoju sveću, njihova mala sobica postala je sjajna i široka, a njihove oči svetle i pune radosti.¹⁾

Sličan, t. j. opisan odgovor o rotarstvu, dobili smo i mi u našem klubu pre dve godine, prilikom posete našeg tadanjeg guvernera, koji nam je ispričao ovo: u jednoj devojačkoj školi dat je bio zadatak na času crtanja da svaka od učenica nacrtá šta bi najviše želela. Svaka je ponešto nacrtala, kako je najbolje znala i umela. Sve sem jedne, koja je ostala zagledana u svoj beo list. Kad je učiteljica zapitala: »A ti, zar ti ništa ne želiš?« Mala je odgovorila: »Ja bih htela da se udam kad porastem, a to ne umem da nacrtam.«²⁾

Jedan od poslednjih predsednika R. I. Duperrey, obraćajući se u početku svoga mandata, predsednicima i sekretarima, rekao je: »Ja nisam siguran da je svaki rotar u mogućnosti da da tačnu definiciju rotarstva. Ništa nije teže od poznavanja samoga sebe...«³⁾

Mnogi od nas više voli direktan odgovor i više je zadovoljan kad ga dobije i konkretnog.

Naš pokret se rodio dosta davno, u februaru 1905 i u poznatim okolnostima. Uobičajeno je reći, da je rotarstvo stvoreno za vreme »jedne moralne pustoši« kakva je bila u Čikagu u poslovnom svetu toga doba. Istina je izgleda nešto druga. Našeg osnivača, Paul-a Harris-a, odlučili su, među ostalim razlozima, kao glavni: lična želja za drugarstvom, i želja za što boljim poslovnim dodirrom.⁴⁾ — Nije ni čudo, da je delo poslovnog čoveka bilo i zamišljeno za svakodnevnu upotrebu ljudima od posla.

1) Jugoslovenski rotar, novembar 1937, str. 7.

2) Poseta guvernera St. Pavlovića našem klubu 8 III 1938.

3) Jugoslov. rotar, septembar 1937, str. 3.

Već idućih godina vođstvo R. I. odriče se poslovne osnove i daje rotarskim ciljevima etičko obeležje.⁵⁾

Danas rotarstvo sa svoja četiri cilja stavlja poslovnim ljudima u zadatak da pre svega unesu više ispravnosti i milosrđa među ljude.

Iznenaduje, na prvi pogled, da oni sa vodećih položaja, t. j. oni koji su uspeli u životu, kreću akciju u korist drugih, jer pokreti za boljim obično potiču sa nižih prečaga društvenih lestvica. Ipak što se žrtve traže od ljudi uspelih u životu ima svoga smisla. Tvorci naših ciljeva verujemo da su pretpostavljali, ili čak i znali, da neki na svome putu ka uspehu nisu uvek imali vremena da se nađu nasamo sa svojim nagonom za dobro. I tako su mnoga dobra dela ostala neispunjena. Sada, kada su ti ljudi uspeli, treba ih potsećati. Ovo treba da bude u toliko lakše, što su ljudi na vodećim položajima prebrinuli mnogu brigu onih, koji se još bore na usputnim etapama ka uspehu. I još naročito stoga, što im baš taj istaknuti položaj daje mogućnosti da učine i više i bolje od drugih.

Da je samo na ovaj obim svedeno rotarstvo, imalo bi razloga da postoji. Kad u svetu postoje udruženja svih vrsta, ima mesta i ovoj našoj zajednici ljudi od ugleda i položaja, koji se na svojim nedeljnim obedima potsećaju na ispravan stav u životu.

A imamo li još i pravo da rotarstvo predstavljamo kao potpuno nov pokret za moralan preporod ljudi?

Na jednoj od naših poslednjih distriktnih konferencija, jedan od predavača, koji je tumačio na svečanoj sednici, moralnu veličinu i snagu naše organizacije, o rotarskom služenju rekao je: »Služi — onako kako želiš da i tebe drugi služi.« — Isus iz Nazareta, pre 2000 godina, rekao je u osnovi istu želju, nešto prostije.⁶⁾

Našu skromnost i u pogledu dosadanih rezultata treba da svedemo na običnu meru. Brzi razvitak naše organizacije, dao je mnogo klubova, ali nas nije obogatio i za odgovarajući broj pravih rotara.

»Prijetelji, nama ne treba više klubova, već nam treba boljih rotari klubova.« Ovo su reči Waltera D. Head'a prethodnog predsednika R. I.⁷⁾

Obavezni smo dakle na više i bolje.

Ne izgleda li da se za taj naš novi deo puta putokaz već nalazi u našoj devizi: najviše postiže onaj koji najbolje služi.

U rotarskoj ideologiji, u koliko se ona može upoznati na našim sastancima i kroz naše publikacije, našoj se devizi daje nematerijalno značenje. Ona ostaje, rekli bismo stoga, nešto u senci. Od služenja drugom kao da se ima dobijati u zamenu samo unutrašnja radost ispravnog rada. Radi se samo o etičkom principu lišenom ma kakve koristi ovoga sveta.

Međutim izgleda da se iz ove naše devize mogu izvući i drugi, za svaki dan korisni, a za uspeh rotarstva daleko povoljniji zaključci.

Rotari koji se svih sedam dana u nedelji bave realnostima znaju da nije dovoljno objasniti ljudima moralnost principa pa da ga se ljudi drže i budu potom ispravni.

Ne uspeva to ni veri, ni zakonodavcu, kada naredi.

Ni savest ne zadržava čoveka od kriva puta.

Jer čoveka pre svega vodi njegov egoizam.

4) i 5) W. Head, Jugoslov. rotar, oktobar 1939, str. 161 i 163.

6) Jugoslov. rotar, maj 1938, str. 97.

7) Jugoslov. rotar, oktobar 1939, str. 165.

A rotari zajednica, i ona se bori protivu zala što ih stvara egoizam. Ne zastrašuje paklom, jer nije vera, ne predviđa ni kazne, jer nema silu zakona. Sa nagonom za dobro što ga ima u ljudima, i pozivom na savest, čuli smo malo čas, ocenu sa merodavnog mesta R. I.

Kako će se onda rotarstvo protivu egoizma boriti?

Boriti — ili sporazumeti...

W. Head, naš prošli predsednik R. I. kaže povodom naše lozinke, da najviše uspeha ima onaj koji najbolje služi, »to nije samo deviza, to je prava istina«.

Doista: istina je da u poslovnim odnosima, gde se izmenjuju vrednosti, roba ili usluge s jedne strane, za novac s druge strane, ona strana koja bude zadovoljila drugu, može s pravom da se nada, da će joj taj ispravan postupak obezbediti i dalju vezu, dakle i druge nove koristi. Od prevare u poslu može se imati dobitak u zaradi, ali se istovremeno ima i šteta u gubitku mušterije. Slično važi i za druge odnose.

To već mnogi znaju i ponašaju se ispravno, ne zbog morala samo, već i iz računa. Poštenje se isplaćuje.

Ovo iskustvo koje sadrži naša deviza, treba preko rotarstva da stigne do svakoga, da ubedi svuda, da je za lični interes jednoga najvažnije ako i drugi nalazi svoju korist.

Stalnim nastojanjem da naš urođeni egoizam nauči šta je za njega najkorisnije, i da to širi po svetu, rotarstvo će ostaviti iza sebe svoje dosadanje granice i primiti na sebe ulogu učitelja za jedan prosvećeni egoizam.

Od uvek je za više ispravnosti vredilo trošiti truda. A tek u današnjem neuravnoteženom svetu...

»Ako mi, korisnici današnjeg sistema, ne možemo uveriti društvo, da je ideja individualne inicijative i u privatnom poslu dobra za društvo, tada se i mi i društvo izlažemo opasnostima haosa.«⁸⁾ — Ovim priznanjem rotara Mc Faddin-a, jasno je rečeno koji krupan problem egoizam ljudi stavlja i pred rotarstvo.

⁸⁾ Jugoslovenski rotar, novembar 1939, str. 207.

Molimo klubove da namire pretplatu za prvo četvrtgodište

Kratka informacija o rotarstvu

osniva se na podacima od 15 juna 1940 odnosno na posljednjim koje je bilo moguće sabrati

ČLANSTVO

1. Prvi je klub osnovan 23 februara 1905 u Chicagu, U. S. A. — Drugi klub u San Franciscu, U. S. A., u novembru 1908. — Prvi klub izvan U. S. A. u Winnipegu u Kanadi novembra 1910. — Prvi klub izvan Sjeverne Amerike u Dublinu u Irskoj marta 1911. — Prvi klub u latinskoj Americi u Havani na Kubi aprila 1916. — Prvi klub u Aziji osnovan je na Filipinima, i to u Manili u januaru 1919. — Prvi klub u kontinentalnoj Evropi u Madridu oktobra 1920.

2. Svih klubova ima danas 5055, od toga broja otpada na: U. S. A. 3262; — Kanadu, Newfoundland i Bermudu 161; — Veliku Britaniju i Irsku 487; — kontinentalnu Evropu 373; — ostale krajeve 772.

3. Broj rotara je okruglo: 215.000. — Prema gornjoj podjeli u U. S. A. 148.000; — Kanadi, Newfoundlandu i Bermudi 8000; — Velikoj Britaniji i Irskoj 21.000; — kontinentalnoj Evropi 14.000; — ostalim krajevima 24.000.

4. 87 glavnih klasifikacija iz najrazličitijih zvanja iz privrednog i kulturnog života obuhvaćaju oko 4000 sporednih klasifikacija.

5. Juna 1940 list »The Rotarian« razaslan je u 177.477 primjeraka; »Revista Rotaria« u 13.044.

CENTRALNA UPRAVA

6. **Centralna uprava** R. I. sastavljena je od 14 direktora, od kojih su: 1 predsjednik (president), 1 neposredni past-president, 1 iz britanskih i irskih klubova, 1 iz klubova Kanade i Newfoundlanda, 5 iz klubova iz U. S. A., 5 iz klubova iz ostalih krajeva. Osim toga u upravu ulazi glavni sekretar i blagajnik.

7. **Dužnosti centralne uprave:** centralna uprava R. I. kao upravno-administrativno tijelo nadzire i upravlja poslovima i prihodima R. I. u skladu sa statutima R. I. Administracija klubova-članova potčinjena je nadzoru te uprave, koja kontroliše sve časnike i odbore R. I. Centralna se uprava svuda i svagda trudi da rotarstvo napreduje, da se postizavaju rotarski ciljevi, nastoji da čuva naročite karakteristike rotarske organizacije, i radi na tom da se rotarstvo što više proširi svijetom. Zadaća je centralne uprave i da saziva konvenciju R. I.

8. **Dužnosti predsjednika:** predsjedava konvenciji, zakonodavnom vijeću, svim sastancima Centralne uprave i nadzire rad R. I.

9. **Dužnosti tajnika:** tajnik je glavni upravni časnik R. I. pod nadzorom predsjednika i kontrolom direktorija. Potpisuje dokumente R. I., vodi račune, prima i ulaže novac R. I. prema uputama centralne uprave, daje godišnji izvještaj centralnoj upravi, sekretar je konvencije, zakonodavnog vijeća i centralne uprave.

10. **Dužnosti blagajnika:** blagajnik vrši isplate novca R. I. prema odredbama centralne uprave kao i ostale dužnosti, koje mu propisuje spomenuta uprava. Izvještava godišnje — odnosno kako naredi uprava.

ODBORI R. I.

11. **Odbori R. I. za 1940/41** dijele se na odbore za rotarske ciljeve i zadatke, ekstenziju, na regionalne odbore za ekstenziju: USCNB (U. S., Canada, Newfoundland, Bermuda) i CENAEM (Continental European, North African, Eastern Mediterranean region), zatim na odbore za statute, konvenciju, financije, investicije, omladinu, časopis, pa na odbor za izbor predsjednika, odbor za savjetovanje sa International Auxiliary Language Association, savjetodavne odbore za Evropu odnosno Kanadu kao i na južnoamerički za međusobnu saradnju rotary klubova.

12. **Upravitelji rotarske zaklade:** Pet past-presidenta R. I. upravljaju rotarskom zakladom prema propisima R. I. statuta XVII. Aktiva zaklade je oko 100.000 dolara.

O KONVENCIJI U HAVANI

13. **Na ovogodišnjoj (1940) Konvenciji u Havani** bile su zastupane ove zemlje: Argentina, Australija, Belgija, Bermuda, Bolivija, Brazilija, Ceylon, Costa Rica, Čile, Ekvador, Engleska, Finska, Honduras, Indija, Japan, Južnoafrička Unija, Kanada, Kina, Kuba, Kolumbija, Mađarska, Meksiko, Nikaragva, Nizozemska Indija, Palestina, Panama, Paragvaj, Peru, Salvador, Straits Settlements, U. S. A. i Venezuela.

14. **Akcija konvencije u pitanju potpora:** Odlukom (40-16) konvencije odobrena je akcija centralne uprave R. I. da se 50.000 dolara od R. I. kapitala upotrijebi u naročite svrhe, a za olakšanje patnji stradalim narodima, koje je izazvao ovaj svjetski konflikt. Također je odlučeno (40-17) da se osnuje potporni rotarski fond, kojim će se pomagati rotare i njihove porodice, koji su u nevolji uslijed ovog rata, a gdje god se ukaže za to potreba.

15. **Izbor predsjednika R. I.** U skladu s odlukama donesenim na konvenciji u Clevelandu, 1939 god., izbor za čast predsjednika R. I. vrši se ili putem odbora za izbor predsjednika, ili putem samog nekog kluba odnosno na oba načina. Odbor za izbor predsjednika sastavljen je od 9 članova, a postavlja se u julu svake godine. Procedura je, ukratko, ova:

Odbor, 30 dana po svom osnutku, razaslije pozive klubovima-članovima da dostave prijedloge za izbor predsjednika. Takvi se prijedlozi primaju u središnjem uredu R. I. tajništva do 31 decembra. Na sastanku tog odbora u mjesecu januaru vrši se izbor onog lica koje će biti predloženo za predsjednika R. I. na slijedećoj konvenciji. Druga lica mogu biti predložena za izbor predsjednika R. I. putem dostavljenih odluka pojedinih klubova-članova tajništvu R. I., ali tako da te odluke o predloženim predsjednicima stignu najkasnije do 1 aprila. (Za detalje po tom pitanju vidi brošuru br. 12.)

17. **Past-predsjednici.** Dvadesetšest past-predsjednika R. I. je još u životu, a tri su umrla.

18. **Međunarodna skupština.** Svrha međunarodne skupštine treba da bude sastankom za izmjenu misli i za utvrđivanje smjernica rada R. I. i njegovih klubova u narednoj godini donesenima zajedničkom saradnjom. Skupština se drži u toku tjedna pred konvencijom.

19. **Godišnja konvencija.** Prva konvencija bila je u Chicagu 1910 godine. Ovogodišnja konvencija održana je u Havani; posjet oko 3700 osoba. Ukupan broj glasova na konvenciji od 1940 god. iznosio je 3248.

Bilo je zastupano 2686 klubova. Dužnost je svakog kluba-člana da bude predstavljen na svakoj konvenciji po opunomoćenom delegatu ili delegatima. Na svakih 50 članova dolazi po jedan delegat. Najmanje na jednog delegata ima pravo svaki klub. (Na 2 delegata ako ima najmanje 100 članova, na 3 ako ih ima najmanje 150 itd.).

Slijedeća konvencija u 1941 god. držat će se od 16 do 20 juna u Denveru, Colorado, U. S. A.

Sedam konvencija održano je izvan U. S. A.: u Edinburghu 1921 god., u Torontu, Ont., Canada 1924 god., u Ostendi 1927 god., u Beču 1931 god., u Mexico City 1935 god., u Nici 1937 god. i u Havani 1940 god.

20. Svrha konvencije. Rotary klubovi su pozvani da svake godine šalju svoje delegate na Internacionalnu Konvenciju, i to s razloga da bi se na njoj moglo: a) dublje proučiti principe rotarstva i unaprediti rotarske ciljeve; — b) povećati krug znanaca i prijatelja u svrhu boljeg međusobnog razumijevanja; — c) dati potstreka za što jače primjenjivanje ideala služenja u životu svakog rotara; — d) podnositi nove prijedloge o kojima će se povesti računa u svrhu napretka rotarstva, i e) izabrati novu centralnu upravu.

DISTRIKTI

21. Distrikata ima sada 149, i prema tome isto toliko distriktnih guvernera. — 80 distrikata nalazi se na području U. S. A., Kanade, Newfoundlanda i Bermude, 2 u Meksiku, 1 na Kubi, 18 u Centralnoj i Južnoj Americi. Na kontinentalnu Evropu, Sjevernu Afriku i Istočno Mediteransko područje otpada 16 distrikata. 15 ih ima u Aziji, Africi, Australiji, Nizozemskoj Indiji i Novom Zelandu (i to 3 u Japanu, 1 u Južnoj Africi, 1 u Nizozemskoj Indiji, 1 na Malajskom području, Siamu i Indokini, 2 u Kini i Hongkongu, 1 na Filipinima i 2 u Afganstanu, Burmi, Ceylonu i Indiji). U Velikoj Britaniji i Irskoj je 17 distrikata.

22. Dužnosti distriktnog guvernera. Distriktni guverner je predstavnik R. I. u svom distriktu. Radi po uputama centralne uprave. Posjećuje svaki klub i raspravlja razna pitanja sa časništvom i odborima svojih klubova. Promiče ekstenziju.

23. Distriktne konferencije. Na svakih 25 članova dolazi jedan opunomoćeni birač za distriktnu konferenciju. (Na 2 delegata ima pravo klub od najmanje 50 članova itd.)

Distriktne konferencije drže se svake godine, i to obično u aprilu ili maju.

Sastanci predsjednika i tajnika pojedinog distrikta drže se također godišnje i to što prije iza internacionalne skupštine. Na njoj se daju obavještenja i upute za rad i administraciju predsjednicima, sekretarima i pročelnicima odbora distriktnih klubova.

REGIONALNE KONFERENCIJE

24. Regionalnih konferencija bilo je svega 13, i to: 4 za Evropu, Sjevernu Afriku i Istočni Mediteran (1930 god. u Hagu, 1933 god. u Lozani, 1935 god. u Veneciji i 1938 god. u Stockholmu); — 6 za područje Pacifika (1926 god. u Honolulu, 1928 god. u Tokiju, 1930 god. u Sidneju,

1932 god. u Honolulu, 1935 god. u Manili, 1937 god. u Wellingtonu); — 1 za Južnu Ameriku (1936 god. u Valparaisu); — 1 za Karipsko područje (1937 god. u Havani); i 1 za Srednju Aziju (1938 god. u Penangu).

CILJEVI

Ciljevi rotarstva posvećeni su idealu služenja kao osnovice svake čestite djelatnosti, a naročito:

1) njegovanju ličnih odnosa, poznanstva i prijateljstva radi uvećavanja mogućnosti služenja;

2) postavljanju visokih etičkih mjerila u poslu i zvanju, priznavanju vrijednosti svakog korisnog zanimanja i nastojanju svih rotara da svoju djelatnost smatraju kao priliku da služe ljudskom društvu;

3) primjenjivnju ideala služenja u ličnom, poslovnom i javnom životu svakog rotara;

4) unapređivanju međunarodnog sporazumijevanja, dobre volje i mira putem svjetske drugarske zajednice ljudi od posla i zvanja, ujedinjenih u idealu služenja.

ZADACI

Zadaci Rotary International-a mogu se ukratko svesti na: a) podupiranje i širenje rotarstva u svijetu, — b) koordinaciju njegove aktivnosti i upravljanje njegovim radom.

Sušak

Ornamentika i vez u Vrbaskoj banovini

Špiro Bocarić, predavanje u R. C. Banjaluka

Kako nemamo sada pri ruci predloške pojedinih ovdašnjih ornamentata i veza, da ih raščinimo i svrstamo u grane u koje spadaju, ja ću da govorim o tome u granicama koje mi dozvoljavaju ovakve prilike. Započecu o ornamentici uopšte, da pređem kasnije na narodni vez.

Gestikulacija — i šare po pijesku — sigurno su bili prvi znaci izražavanja i sporazumijevanja. Dugo je prošlo vremena dok je šara postala raboš, jeroglif, ideogram i dok se iz nje razvila ornamentika i dobila dekorativnu formu i umjetničku sadržinu. I danas ornamentika spada u sklop narodne umjetnosti i ne može se odvojiti od narodnih običaja, nošnje, pjesme i vjerovanja.

Nećemo govoriti kako se ornamentat razvijao kod drugih naroda, ali možemo tvrditi, da je slavenski osnovni ornamentat još iz mitološkog doba, da ima mnogo arhaizma, crne indijske umjetnosti: čara i vradžbina i simbolike iz slavenskog neznabožačkog kulta. Do danas su se u glavnom zadržali znakovi iz narodnog vjerovanja i obožavanja kao: sunce, polumjesec, koluti (kao kod Rimljana »vrijeme«), kukasti indijski krst »svastika«, razne magijske biljke, cvjetovi, zmije, leptiri, ptice i pijetlovi, koji »razgone mrak«. Do danas su šarana jaja klasjem i stavljala se u brazdu, da usjevi ponesu plod; bolesnicima su vezli hrastov list, da dugo žive; nerotkinji klasje i grozd, da ima poroda; za mladu »vitu jelu«, a momku »zelen bor« — sve motivi iz narodnog vjerovanja.

Dok je hrišćanka u ornamentici održavala stari kontinuitet, što su joj pogodovali običaji i nošnja a pod uticajem hrišćanstva poprimila unekoliko vizantijsku ornamentiku, koju nosi kao refleksiju iz svojih starih crkava — carskih zadužbina, — muslimanka je u boljim materijalnim prilikama i pod uticajem vjere — Islama, političkih i trgovačkih veza sa Carigradom — potpuno se predala životnim običajima i ukusu sa Istoka. Zato u ovdašnjem muslimanskom ornamentu imamo arhitektonski, dekorativni i figuralni oblik, kakvog imaju svi azijski narodi, koji su se bavili tom vještinom.

I u onoj ornamentici, koju smatramo da je slavenska — osim onog što je stvoreno eklektički, što još nije ispitano, postoje i mnogi elementi kakve nailazimo na šarama Kelta i skandinavskih naroda. Ako to nije iz doba prve ljudske kulturne zajednice, kad je ljudstvo bilo u povelju, — onda može da budu tragovi iz vremena seobe naroda.

U Krajini, kad u narodu nije bilo pismenosti, ni političke ni socijalne slobode, ni ornamentat nije mogao da ostane u granicama artizma i estetike, već je postao sretstvo za mnoge duhovne i simbolične manifestacije. Kad pretpostavimo da je u takvim prilikama narodu bilo teško da javno izražava svoju vjeru, iznosi svoje običaje, pa i da nosi kićeno narodno odijelo, lako je mogao da sačuva svoj ornamentat, jer on nije bio izložen sukobu, progonu i uništenju.

I ako je seljenjem i bjekstvom nestalo mnogo njegovih specifičnih karakteristika, narod je ipak, uz mnoge svoje osobine sačuvalao u tkanju, vezu i rezbariji i svoju ornamentiku, koja mu je služila i kao pismo, ideogram, čara i vradžbina što se i do danas sačuvalo u besputnim

stočarskim krajevima gdje se lakše dolazi do materijala i gdje je bilo vremena i ako za svoje samoodržanje trebaju mnogo dovitljivosti, rada i izdržljivosti.

Tako po nekim zabačenim selima nailazimo na nadgrobna obilježja stećkove i krstove, koji po svojoj formi sižu prije hrišćanstva, a po ornamentici izražavaju staro slavensko vjerovanje o zagrobnom životu. To je originalno veliko nadgrobno kamenje i plosnato istesani trupovi hrastova stabla visoka tri do četiri metra. Glavni je ornament, uz raznovrsne šare, kolut: — beričet. Kako se na ovim hrastovim spomenicima iz dalje ne može primjetiti hrišćansko obilježje, možda je ovome nekad bio razlog taj što gospodari nijesu voljeli da usput naiđu na kakav hrišćanski znak, krst, — »rogovi«, da im se »konji ne plaše«.

Značajna je ornamentika koju su izvodili čobani na preslici i motovilu, pa se na tim sitnim stvarima mogu naći djela od velike etnografske vrijednosti. Ovaj rad pastira koji su mogli biti samo pod uticajem prirode, svoje duše i krvi, imaju jednu naročitu intimnu nježnost koju su ova osamljena bića ljepotom i dobrotom svoje duše izražavala prema svojim drugaricama — čobanicama veziljama. — Ovih čobanskih ornamentata ima dosta i na drugim predmetima kao što su: gusle, svirale, vodijeri, čaše ali po svojoj koncepciji mnogo izostaju iza preslica i motovila.

Kako su kroz vjekove žene po svom rođenju bile umjetnice, kod mnogih naroda postoje smišljene legende da su žene izmislile bilo pjesmu, gizdav kapitel, crtež ili kip, kao što Kinezi vjeruju, da je prvu sliku izradila djevojka Kleja. Stoga je teško vjerovati da Slaveni, koji su i u neznaboštvu imali svojih zaštitnica, proročica i gatara, kojima je umjetnost bila religija, saznanje o Bogu, dobru i zlu, da nijesu u legendu unijeli tkalju i vezilju, kad se u narodu pamti za pojedine ornamente koje su ili vezilje» izmislile«, ili udajom prenjele. Danas vez spada i kao ornamentika u sklop narodne umjetnosti i ne može se odvojiti od narodnih običaja, nošnje, pjesme i vjerovanja.

Ta praumjetnost organski je srasla sa životom slavenske žene, jer se ona od najstarijeg doba bavila tkanjem i vezom kad je u sebi osjetila pjesmu života, njihovu draž i ljepotu. Vez je uvijek razveseljavao dušu građanke i seljanke — bile one u kolibi ili čardaku, jer su održavale zajedničke narodne običaje i imale istu kulturu, koja je prosvećivala njihov duh, davala zadovoljstvo osjećajima, srcu i razumu. Mnogo ranije nego što su Luj XIV i Filip II počeli da potpomažu tkalačku i vezilačku vještinu i da se tim bave gospođe po dvorovima, — srpske su kraljice u XIV vijeku otvarale tkalačke i vezilačke škole i same vezle. Prema starim dokumentima vidi se, da su mnoge srpske i hrvatske princeze u svojim testamentima naglašavale kome će koji svoj vez da ostave.

Umjetničko stvaranje lijepog kod njih je bilo nerazdijeljivo od dobrog, jer su vezilje bile uzor majke, kćerke, sestre i ljube. Narodna pjesma koja nikad nije po svom moralu i opisu daleko od stvarnosti, kaže da bi gospodari robinjicu oslobodili ako je znala »plesti i iglicom vesti«, jer je vez izraz i simbol plemenitih osjećaja i ljude podiže kao umjetnost, iz ličnog u sveopšti život. Ona može da urazumi i one, koji nemaju osjećaja spram tuđeg bola i suza. Majke su vjerovala, kad im kćerka veze, da je ne smiju karati, jer bi joj se svaka kletva ispunila.

Na krajiškom vezu najviše nas privlači harmonija boja i jačina tonova i što sa odijelom sačinjava jednu ukusnu cjelinu i svaki komad za sebe pretstavlja jedan umjetnički objekat. Na to su iskusne vezilje mnogo pazile, vrijeme trošile i muku mučile, pronalazeći i vadeći boje od raznog korijenja, trava, cvijetova i plodova. Kad je trebalo one su znale da vješto isprepletu raznobojne konce, da kombinuju boje i tonove, da im daju nazive prema pitomom voću, mirisnom cvijeću, raznim pojavama u prirodi i svom duhovnom raspoloženju. Da izbjegnu oštre prelaze u boji i tonu, da postignu harmoniju i pravilno povežu ili odvoje pojedine šare, upotrebljavale su zlatne i srebrene žice i gajtane, da se tome moramo čuditi i diviti. Ako se — zbog materije i drugih razloga — u vezu i nije po nekad održavao izvjesni tradicionalni oblik, i gubio svoje značenje, — rijetko ćemo naići na dobar vez koji nije u odnosu sa glavnom podlogom boje potpuno sačuvao starinski raspored kolorita — jedno zdravo umjetničko shvaćanje i originalno izražavanje, — što je znak prefinjene narodne osjećajnosti i sinteza kolektivnog ukusa.

Makar da same vezilje nemaju apstraktnih pojmova za svoj rad, ipak je po narodnom shvaćanju vez emotivna umjetnička invencija ili kako kažu: — »Bistra pamet koja je mislila.« To potvrđuje i jedna pjesma koja kaže, kako je sultan korio sultaniju što i njemu nije lijepo otkala i izvezla košulju kao što je vidio na kmetu Pavlu. Žao sultaniji pa poručuje Pavlovici, da joj pošalje alat i pribor. Kmetovica odgovara da će joj sve poslati pa završava: — »Al' ti neću umi svoje, umi svoje ni pameti.«

Ali ove neuke vezilje nijesu znale da se, kao modernisti, o toj teoriji naučno i praskavim riječima izraze već samo svojim osjećajnim djelom. — A smisao i suština umjetnosti — veli Šopenhauer — jeste stvoriti umjetničko djelo.

Adrese predsjednika i tajnika klubova našeg distrikta

1. **BAČKA TOPOLA** (3854); utorak 20 h., Kavana Bakaji.
Predsjednik: **Rajković Mile**, opšt. beležnik u Sekiću (uprav. služba).
Poslovna i privatna adresa: Sekić (Tel. 1).
Tajnik: **Beniš Šime**, dir. filijale Opšte priv. banke d. d. (bankarstvo).
Poslovna i privatna adresa: Bačka Topola (Tel. 13).
2. **BANJA LUKA** (3662); petak 20 h., Hotel Palace.
Predsjednik: **Bocarić Špiro**, slikar i dir. Etnograf. muzeja (slikarstvo).
Poslovna adresa: Muzej Vrbaske banovine (Tel. br. 186). Privatna adresa: Vase Pelagića ulica.
Tajnik: **Boberić Dušan**, uprav. gl. fil. Drž. hipot. banke (hip. kredit).
Poslovna i privatna adresa: Glavna filijala Državne hipotekarne banke (Tel. 175 i 199).
3. **BEOGRAD** (3108); ponedjeljak 20 h., Hotel Srpski Kralj.
Predsjednik: **Vojinović dr. Branislav**, upravnik Narodnog pozorišta (Narodno pozorište).
Poslovna i privatna adresa: Kraljev trg 13 (Tel. 28392).

Tajnik: **Mijić Đorđe**, sekretar Franc.-Srpske banke a. d. (trg. bankar.).
Poslovna adresa: Knez Mihajlova 36 (Tel. 22891/5). Privatna adresa:
Mileševska 7.

4. **BITOLJ** (3853);

Predsjednik: **Rizević Rista**, član fabrike sapuna »Braća Rizević«
(industrija sapuna).

Poslovna adresa: Fabrika sapuna »Braća Rizević«, Primorska 6
(Tel. 56). Privatna adresa: Đenerala Jurišića 28.

Tajnik: **Simić Milan**, upravitelj filijale Francusko-srpske banke
(trgov. bankarstvo).

Poslovna adresa: Francusko-srpska banka (Tel. 5). Privatna adresa:
Kralja Petra 51.

5. **BRČKO** (4876); četvrtak 20 h., Hotel »Posavina«.

Predsjednik: **Jakovljević Marko**, industrijalac (industr. drvom).

Poslovna adresa: Kraljice Marije (Tel. 72). Privatna adresa: Kralja
Petra trg (Tel. 47).

Tajnik: **Cebalo Zvonko**, advokat (civilno pravo).

Poslovna i privatna adresa: Brčko.

6. **ČUPRIJA—JAGODINA—PARAĆIN** (4314); prvi i treći utorak u
mjesecu sastanci u Jagodini, Hotel Palace; drugi i četvrti
utorak u mjesecu sastanci u Čupriji, Kantina Šećerane.

Predsjednik: **Nikolić Mile**, direktor firme Vlada Teokarović & Co.,
Paraćin (fabrikacija vun. štofova).

Poslovna i privatna adresa: Paraćin, štofara (Tel. 10 i 39).

Tajnik: **Stojšić ing. Svetolik**, inž. hemije (hemija).

Poslovna i privatna adresa: Čuprija.

7. **DUBROVNIK** (3638); četvrtak 20^{1/2} h., Hotel Imperial.

Predsjednik: **Aleksić Aleksandar**, direktor »Dubravke« tvornice
boja (proizvodnja boja).

Poslovna adresa: Dubrovnik 2, Francuski put 5 (Tel. 535). Privatna
adresa: Dubrovnik 1, Put Sv. Jakoba 7.

Tajnik: **Lujak Jozo**, sudija Okružnog suda (sudstvo).

Poslovna adresa: Okružni sud (Tel. 215). Privatna adresa: Dubrov-
nik 2, Put 13 novembra 41.

8. **KARLOVAC** (3753); ponedjeljak 20 h., Velika Kavana.

Predsjednik: **Graho dr. Ivan**, odvjetnik (građ. pravo).

Poslovna i privatna adresa: Markezijeva ul.

Tajnik: **Hoppe Adalbert**, ravnatelj Edison kina (kino).

Poslovna adresa: Šetalište 13 (Tel. 24). Priv. adresa: Šimunićeva 11.

9. **KRANJ** (4948); utorak 20 h.; Hotel Stara Pošta.

Predsjednik: **Česenj Karol**, dir. podružnice Zadružne gospodarske
banke; (bankarstvo).

Poslovna adresa: Zadružna gospodarska banka (Tel. 57). Privatna
adresa: Gosposvetska c. 2.

Tajnik: **Savnik ing. Viktor**, suvl. tvornice rukavica i trikotaže;
(stroj. inženjerstvo).

Poslovna adresa: Kosovska 14 (Tel. 4). Privatna adresa: Kokr.
predmestje (Tel. 4).

10. **LESKOVAC** (3857); četvrtak 20 h., »Hotel Plug«.
 Predsjednik: **Popović Aleksandar**, suvl. izv. firme Popović i Mitić;
 (izvoz konoplje).
 Poslovna adresa: Nikole Pašića - Kudeljna pijaca. Privatna adresa:
 Ulica Surduličkih mučenika.
 Tajnik: **Pijade dr. Velizar**, zdrav. savetnik; (upr. zdrav. služba).
 Poslovna adresa: Načelstvo sreza (Tel. 1). Privatna adresa: Kralja
 Petra 20.
11. **LJUBLJANA** (3448); srijeda 20 h., Grand Hotel Union.
 Predsjednik: **Lavrič dr. Božidar**, univerzitetski profesor; (kirurgija).
 Poslovna adresa: Opća drž. bolnica (Tel. 3582). Privatna adresa:
 Knafljeva 10 (Tel. 3844).
 Tajnik: **Jeglič Franc**, ravnatelj tvrtke »Zmaj dr. z o. z.; (elektroteh-
 nika — slaba struja).
 Poslovna i privatna adresa: Šmartinska c. 28 (Tel. 2714).
12. **MARIBOR** (3401); ponedjeljak 20 h. (ljeti u 19¹/₂ h.), Kazino (Velika
 Kavarna).
 Predsjednik: **Vidmar mr. ph. Ivan**, vlasnik ljekarne; (ljekarništvo).
 Poslovna i privatna adresa: Glavni trg 20 (Tel. 20-05).
 Tajnik: **Kac dr. Rudolf**, stomatolog; (stomatologija).
 Poslovna i privatna adresa: Aleksandrova 22 (Tel. 28-10).
13. **NIŠ** (4010); srijeda 20 h., Park Hotel.
 Predsjednik: **Andonović P. Andon**, trgovac - vlasnik firme A. Ando-
 nič i komp.; (uvozna manufaktura).
 Poslovna adresa: Obradovićeveva 46 (Tel. 42). Privatna adresa: Cara
 Konstantina 19 (Tel. 181).
 Tajnik: **Milošević ing. Bogoljub**, čin. Narodne banke; (emis. bankar.).
 Poslovna adresa: Narodna banka. Privatna adresa: Karadžićeva 6.
14. **NOVI SAD** (3258);
15. **OSIJEK** (3241); četvrtak 20 h., Grand Hotel.
 Predsjednik: **Čačinović dr. Milan**, liječnik i podnačelnik; (zubarstvo).
 Poslovna i privatna adresa: I., Preradovićevo šet. 3 (Tel. 435).
 Tajnik: **Fiala dr. Luka**, profesor realne gimnazije; (matem. i fizik.
 znanosti).
 Poslovna adresa: Bekersova 14 (Tel. 396). Privatna adresa: III.,
 Crkvena ul. 1.
16. **PANČEVO** (3462); utorak 20 h., Pivara Weifert.
 Predsjednik: **Predić ing. Radivoj**, gradski arhitekt; (arhitektura).
 Poslovna adresa: Magistrat (Tel. 3). Privatna adresa Novoseljanski
 put 11.
 Tajnik: **Milić Miron**, sudija Okružnog suda; (sudstvo).
 Poslovna adresa: Okružni sud (Tel. 36344). Privatna adresa: Zmaj
 Jovina 10.
17. **PETROVGRAD** (4178); srijeda 20 h., Hotel »Vojvodina«.
 Predsjednik: **Mijajev dr. Luka**, advokat; (advokatura - građ. pravo).
 Poslovna adresa: Kneza Arsena 6 (Tel. 159). Privatna adresa:
 Masarykova 16.
 Tajnik: **Nađvinski Ivan**, gl. zastupnik »Rosija-Fonsiere«; (osigu-
 ranje života).

- Poslovna i privatna adresa: Skadarska 4.
Zamj. tajnika: **Mijajev dr. Luka ml.**, advokat; (advokatura).
Poslovna i privatna adresa: Takovska 19.
18. **SARAJEVO** (3449); ponedjeljak 20 h., Hotel Evropa.
Predsjednik: **Ristić Vaso**, gen. direktor Srpske centralno-privredne banke; (trgovačko bankarstvo).
Poslovna adresa: Štrosmajerova 1 (Tel. 24-63). Privatna adresa: Korošćeva 12 (Tel. 23-30).
Tajnik: **Besarović dr. Vojislav**, gen. sekretar Trg.-ind. komore; (trgovačke komore).
Poslovna adresa: Prestolonasljednika Petra 7 (Tel. 24-65). Privatna adresa: Kr. Tomislava 14 (Tel. 28-30).
19. **SKOPLJE** (3474); petak 20 h., Hotel Bristol.
Predsjednik: **Patrnogić Hadži-Dragi**, izvoznik; (izvoz).
Poslovna i privatna adresa: Svet. Miletića 6 (Tel. 357).
Tajnik: **Jelačić dr. Aleksije**, profesor i književnik, priv. docent Filozof. fakulteta; (informat. služba).
Poslovna adresa: Kej 13 oktobra (Tel. 309). Privatna adresa: Kišpa-tićeva 7.
20. **SLAVONSKI BROD** (3900); utorak 20 h., Hotel Central.
Predsjednik: **Riffer ing. Dragutin**, zamj. direktora »Standard Oil Comp.«; (rafinerija).
Poslovna i privatna adresa: Bosanski Brod, »Standard Oil Comp.« (Tel. 3).
Tajnik: **Brdarić Slavko**, prokurista Tvornice vagona; (fabrikacija vagona).
Poslovna adresa: Tvornica vagona (Tel. 63). Privatna adresa: Tvornica vagona, Vinogradski put.
21. **SOMBOR** (4328); utorak 20 h., Hotel Slobode.
Predsjednik: **Kristoforović Ivan**, trgovac; (trg. poljoprivr. proizvoda).
Poslovna adresa: Sv. Roke 1 (Tel. 55). Privatna adresa: Br. Mihajlovića 7 (Tel. 235).
Tajnik: **Miler Julije**, sekretar Poljoprivr. burze; (trg. udruženje).
Poslovna adresa: Zmaj Jovanovićeve 2 (Tel. 330). Privatna adresa: Sv. Roke 24.
22. **SPLIT (3461)**; srijeda — ljeti 20¹/₂, zimi 20 h., Park Hotel Matković.
Predsjednik: **Šoljan dr. Tonko**, profesor realne gimnazije; (ribarstvo).
Poslovna i privatna adresa: Sinjska ul. 3.
Tajnik: **Stanger dr. Uliks**, advokat; (opće pravo).
Poslovna i privatna adresa: Francuska obala 4 (Tel. 2468).
23. **STARA KANJIŽA** (4386); utorak 20 h., Hotel Molvay
Predsjednik: **Dajč Karlo**, industrijalac; (industr. ogledala).
Poslovna i privatna adresa: Draškovićeve ul.
Tajnik: **Geza ing. Kemenj**, građ. inženjer; (građevinarstvo).
Poslovna i privatna adresa: Stara Kanjiža (Tel. 18).
24. **STARI BEČEJ** (4153); četvrtak 20 h., Hotel Imperijal.
Predsjednik: **Vulanović Milan**, starešina Sreskog suda; (sud. uprava).

- Poslovna adresa: Kralja Petra 6. Privatna adresa: Pašićeva 30.
Tajnik: **Popović dr. Ljuba**, javni beležnik; (javno beležništvo).
Poslovna i privatna adresa: Svetosavska ul. 2.
25. **SUBOTICA** (3347); srijeda 20 h., Hotel Srpski Kralj.
Predsjednik: **Pavlović dr. Miloš**, sekretar Udruženja industrijalaca;
(udruženje industrijalaca).
Poslovna i privatna adresa: Ivana Antunovića 3/II (Tel. 560).
Tajnik: **Draganić Milan**, zastupnik banke; (filatelija).
Poslovna i privatna adresa: Piukovićeva 56.
26. **SUŠAK** (3379); srijeda 20 h. — ljeti: Park Hotel, zimi: Restauracija
Lipa.
Predsjednik: **Švrljuga Božidar**, direktor »Oceanije« brod. a. d.;
(transport).
Poslovna adresa: »Oceania« a. d. (Tel. 131). Privatna adresa:
Štrosmajerova 9.
Tajnik: **Turina Viktor**, prokurista tt. Prvi sušački mlin na valjke
Srećko Turina; (mlinarstvo).
Poslovna adresa: Ružićeva 11 (Tel. 52). Priv. adresa: Prestol. šet. 28.
27. **ŠIBENIK** (3595); četvrtak 20^{1/2} h., Grand Hotel Krka.
Predsjednik: **Vičić Jerko**, zamjenik direktora Gradske štedionice;
(štedionice).
Poslovna adresa: Gradska štedionica. Privatna adresa: Trogirski put.
Tajnik: **Smolčić dr. Filip**, advokat; (opća pravna praksa).
Poslovna i privatna adresa: Iza Badžane (Tel. 19).
28. **VARAŽDIN** (3406); petak 20 h., Grand Hotel Novak.
Predsjednik: **Kalafatić dr. Velimir**, liječnik OUZOR-a; (kirurgija).
Poslovna i privatna adresa: Kukuljevićeva ul. 18 (Tel. 60).
Tajnik: **Kronast Robert**, ravnatelj podružnice Praštedione; (trg.
bankarstvo).
Poslovna i privatna adresa: Trg Kralja Tomislava 7 (Tel. 38).
29. **VELIKA KIKINDA** (4176); srijeda 20 h., Jugoslavenski dom.
Predsjednik: **Erdeljan Petar**, pravni referent; (grad. uprav. služba).
Poslovna adresa: Gradska općina (Tel. 119). Privatna adresa: Đure
Jakšića 116.
Tajnik: **Bukur Dušan**; (gajenje industrijskih biljaka).
Poslovna i privatna adresa: Kralja Aleksandra 57.
30. **VINKOVCI** (4302); utorak 20 h., Hrvatski dom.
Predsjednik: **Rock Anton**.
Poslovna i privatna adresa: Kralja Aleksandra 91.
Tajnik: **Bačoka Ivo**.
Poslovna i privatna adresa: Kralja Aleksandra 59 (Tel. 3).
31. **VRŠAC** (3855); utorak 20 h., Hotel Srbija.
Predsjednik: **Pečenović Petar**, zast. osig. društva »Rosija-Fonsier«;
(osiguranje života).
Poslovna adresa: Trg Princa Đorđa 10. Privatna adresa: Patrijarha
Rajačića 4.
Tajnik: **Kron inž. Karlo**, šef Elektr. centrale; (elektr. rasvjeta i snaga).
Poslovna i privatna adresa: Električna centrala (Tel. 14 i 112).

32. **VUKOVAR** (3568); ponedjeljak 20 h., Grand Hotel.
 Predsjednik: **Maksimović Tomo**, generalni direktor tvornice Bata;
 (industrija obuće).
 Poslovna i privatna adresa: Borovo (Tel. 5).
 Pošta za R. C. Vukovar šalje se na: br. Antuna Lukičića, trgovca,
 Vukovar, Ulica Kralja Petra.
 Tajnik: **Gvozdić Milan**, sudac; (sudstvo).
 Poslovna adresa: Sreski sud. Privatna adresa: Ribarska ulica.
33. **ZAGREB** (3123); ponedjeljak 20 h., Hotel Esplanade.
 Predsjednik: **Fleischer dr. Vjekoslav**, gen. tajnik trg. komore; (trgo-
 vačke komore).
 Poslovna i privatna adresa: Wilsonov trg 2 (Tel. 3035-39 i 3937).
 Tajnik: **Vasić Veljko**, suvl. knjižare Vasić; (knjižarstvo).
 Poslovna adresa: Zrinjski trg 13 (Tel. 24486). Privatna adresa: Trg
 Kralja Petra 7.
34. **ZEMUN** (3677); četvrtak 20 h., Hotel Central.
 Predsjednik: **Sokolović Nikola**, javni bilježnik i biv. nar. poslanik;
 (sudstvo).
 Poslovna adresa: Pašićev trg 5 (Tel. 37385). Privatna adresa: Subo-
 tićeva 5 (Tel. 37366).
 Tajnik: **Veljković ing. Vasilije D.**, upravnik d. d. za elektr. promet
 i ind. preduzeća; (elektroinženjerstvo).
 Poslovna i privatna adresa: Kej 5 novembra 9b (Tel. 37272).

I Z N A Š E G D I S T R I K T A

PROMJENE U ČLANSTVU:

u mjesecu augustu:

NOVI ČLANOVI:		
Ime, prezime i zanimanje Mjesto	Klasifikacija	Adresa 1) poslovna 2) privatna
BEOGRAD:		
Čedomir Petrović trgovac	trgovina vunenom robom	1) Palata Albanija (Tel. 29442) 2) Bulvar Kr. Aleksandra: Karadorđeva 75 Tel. 23118
Milivoje M. Kostić izvoznik	trgovina živom stokom	1) 2) Rajićeva ul. 5 (Tel. 30702)
KRANJ:		
Jelko Rant obrtovodja tovarne Peko	izdelovanje čevljev	1) Tovarna „Peko“ Trzič 2) Bistrica 43, Trzič

ISTUPILI IZ KLUBA:

DUBROVNIK: Bibica Ante (radi bolesti)

Tonković Tomislav (radi prezaposlenosti)

LJUBLJANA: Dr. Josip Krevl (zbog bolesti)

PETROVGRAD: Dr. Đuro Dekanić (radi prezaposlenosti)

VRŠAC: Mihajlo Glos (radi prezaposlenosti)

Dušan Kolarović (radi prezaposlenosti)

Ing. Milivoj Pavlović (radi prezaposlenosti)

VUKOVAR: Dr. Stevo Stojanac (radi bolesti)

Ing. Jovan Rogulić (radi prazaposlenosti)

RAD NAŠIH KLUBOVA

U MJESECU AUGUSTU

BAČKA TOPOLA. — U toku meseca je održano četiri redovna sastanka sa prosečnom frekvencijom od 64.06%. Na sastanku od 6-og avgusta t. god. br. Ivan Kristoforović član R. C. Sombor, održao je jedno veoma interesantno i vredno predavanje pod naslovom: »Formiranje novog čoveka u ratnoj psihozi«, te u svom predavanju izneo je izvesne refleksije iz savremnih prilika, formiranje novog čoveka sa novim zahtevima i pogledima. Ovo vanredno lepo predavanje bilo je nagrađeno od strane prisutnih sa veoma živim odobravanjem i aplauzom. — Ostala tri sastanka je posvećeno drugarstvu.

BEOGRAD. — U toku meseca avgusta svi su sastanci održani sa sestrama, kao Ladies Nights, i posvećeni drugarstvu. Zvanični deo na tim sastancima je izostavljen.

ČUPRIJA-JAGODINA-PARAĆIN. — Posljednji sastanak u mesecu junu bio je naš 150 sastanak, pa je nešto svečanije održan. Izvršena je primopredaja dužnosti novim časni-

cima uz prigodne kratke govore starog i novog predsednika.

Br. Svet. Stojšić održao je poduže predavanje »Masaryk i Slovenstvo«, u kojem iznosi njegov rad na upoznavanju i zbližavanju slovenskih naroda, kao i njegove poglede na slavenske probleme. S tim u vezi iznosi analizu sadanje situacije Slovenstva.

Na sledećem, 151, sastanku (2 VII) br. Stojšić završava svoje predavanje (II deo) »Masaryk i Slovenstvo« odlomkom »Sveslavenske vizije«, u kojem između ostalog iznosi potrebu što jačeg kulturnog i privrednog podizanja, međusobnog upoznavanja, kao i političkog zbližavanja slovenskih naroda u interesu trajnog mira Evrope, s napomenom da tri velike rasne grupe: germanska, romanska i slovenska, kao večiti susedi, treba da žive ravnopravno, u miru i slozi u interesu svom i celog sveta.

Br. Bekerus održao je predavanje: »Hus i njegovo doba«, povodom godišnjice njegove smrti.

Na ostalim sastancima, u toku jula i avgusta, nisu se održavala

predavanja zbog ferijalnih odsustava većine članova, pa se rad ograničio na čitanje pošte i razgovore o dnevnim aktuelnim problemima.

DUBROVNIK. — Rad kluba i svi sastanci, radi ljetne sezone i održavanju sastanaka na otvorenom, posvećeni su bili drugarstvu. Tokom mjeseca imali smo nešto gostiju iz domaćih klubova. Rotar Cebalo iz R. C. Brčko u ime svoga kluba darovao nam zastavicu. Na sastancima pretresane su novosti uopće kao i novosti iz zvanja.

KARLOVAC. — U ovom mjesecu održana su 4 redovita sastanka. Poprečna frekvencija bila je 75%. U ova dva ljetna mjeseca izredala su se braća sa dopustima, te je neizmjenice više braće na dopustu izvan Karlovca. Predavanja se nisu održavala, već samo na svakom sastanku izvještaji o vanjskoj situaciji, koje su izmjenično držali br. ing. Žugčić i br. dr. Lipovšćak. Osim toga održavane su vrlo zanimljive diskusije o raznim vrlo važnim problemima uslijed poteškoća prehrane i drugih manjkavosti, koje su nastupile i kod nas u Jugoslaviji, a koje su posljedice ovog strašnog rata. Pojedina braća iznijela su stručno i sažeto naše prilike kao i podatke o stanju u pojedinim granama naše privrede. Naš klub pretplatio se je na hrvatsku enciklopediju, koje knjige sa ostalima stajat će braći uvijek na raspolaganju. Brigu oko toga imat će odbor za mladež. Za nevoljne sakupljeno je ukupno Din 613.—.

KRANJ. — Avgusta smo imeli 4 sestanke, ki pa izkazuju slabšu frekvenciju, ker so se bratje mudili na dopustu. — 100% frekvenciju je doseglo samo 5 bratov. Pridobili smo novega člana brata Jelko Ranta, obratovodjo tovarne Peko, Tržič, ki nam je podal zanimiv referat o svojem potovanju po Madjarskem in o razmerah, ki vladajo tam v usnjarski industriji. Brat dr. Ivo Šorli nam je lepo podal svoje utise iz potovanja po Dalmaciji, kjer se je mu-

dil nekaj dni na oddihu. V ostalem smo ta mesec posvetili delu domačih klubov in razpravljali podrobneje o zanimivostih, ki so jih pri našala tedenska poročila istih.

V dobrodelne namene smo zbrali 453.50 Din.

LESKOVAC. — Svi sastanci u mesecu avgustu održani su u cilju gajenja drugarstva. Svaki sastanak bio je iskren skup prave braće, koja je diskutovala o svim aktuelnim pitanjima, brizi o našoj otadžbini i čovečanstvu. Usled odsutnosti većeg broja članova, koji su još na ferijalnom odmoru, sastanci i u prvoj polovini septembra neće biti radni.

LJUBLJANA. — V tem mesecu smo imeli 3 sestanke, eden je odpadel zaradi praznika. Dopusti so šli h kraju in se je tudi frekvencija popravila. — Dne 7 avgusta je imel br. dr. Ivan Slokar zelo zanimivo in sodobno aktuelno predavanje »O nameravani zaščiti srednjega stanu«. — Dne 21 avgusta je imel br. Minko Heinrihar predavanje »Kaj in od kje produciramo in uvažamo v elektrotehnični stroki«. — 28 avgusta je predaval br. Zdenko Knez »O gospodarskih svetovalcih«, kjer je opisal njih začetek v Angliji že v 16. in 17. stoletju in katerih funkcija bi se posebno v današnjih prilikah tudi v naših krajih izkazala kot koristno. Za 28 avgusta smo pričakovali obisk br. guvernerja, kateri pa se je preložil za en teden. Sklenjeno je bilo, da se v prihodnjem mesecu vrši en medklubski sestanek z R. C. Kranj, nadalje, da se intenzivira delo za društvo »Naša skrb« in pritegne k sodelovanju poleg bratskih Rotary klubov Kranj in Maribor še oblasti dravske banovine. — V dobrodelne namene smo nabrali ta mesec Din 622.75.

MARIBOR. — Avgusta smo imeli štiri redne sestanke z rekordno nizko frekvencijo — 58.53% — saj je bila vedno skoro polovica bratov na dopustu, nekateri pa na orožni vaji. Na drugi strani pa moramo šteti ta

mesec med naše najuspešnejše: imeli smo dve važni in zanimivi ekskurziji in obakrat smo bili gosti dveh naših članov, brata Benka u Murski Soboti in brata Lipolda na Pohorju. Naš prvi sestanek v avgustu se je vršil kakor večina naših poletnih sestankov »izven«, i. s. na vrtu gostilne Balkan v Linhartovi ulici. Predavanja ni bilo, le brat Paljaga je poročal o svojem obisku pri Rotary klubu v Sušaku. — Drugi naš sestanek se je vršil zopet »pod domačo streho«. Službeni del sestanka je bil tudi tokrat kratek, določili smo spored naslednjih dveh sestankov, nato pa nadaljevali prijateljski pogovor na običajnem potsmeetingu. — Tem daljši je bil potem naš tretji sestanek, saj je trajal od štirih popoldne do petih zjutraj. Vršil se je v srcu plodnega Prekmurja, pri našem bratu Benku u Murski Soboti. Popoldne sta nam brat Benko in njegov sin razkazala svojo tovarno mesnih izdelkov, koji je vzorno in obenem največje podjetje te vrste v Sloveniji. Nato smo si v družbi domačinov ogledali Mursko Soboto, zvečer pri meetingu pa je predaval brat Benko o razvoju in delu svojega podjetja in o industriji mesnih izdelkov v Jugoslaviji sploh. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki oblasti ter kulturnih in gospodarskih krogov iz Murske Sobotice. — Naš zadnji sestanek tega meseca se je vršil na posestvu našega brata Lipolda pri Sv. Martinu na Pohorju. Pred sestankom smo si ogledali »Počitniški dom Kraljice Marije« pod vodstvom članov uprave »Društva za zdravstveno zaščito otrok v Mariboru«, ki vzdržuje to vzorno človekoljubno postojanko. Na sestanku pri bratu Lipoldu nam je najprej podala sestra Lipoldova, ki je predsednica omenjenega društva, idejno ozadje ustanovitve in dela »Počitniškega doma«, nato pa je predaval g. dr. J. Vrtovec, šef Zdravstvenega doma v Mariboru, o razvoju, ureditvi in delu »Počitniškega doma«. Pri tej priliki je pri- niškega doma« 2.163.— Din. — Oko- naše Rotarske mize v Rogaški Slatini so se ta mesec kaj pridno zbi-

speval klub za vzdrževanje »Počit- rali bratje iz mnogih jugoslovanskih Rotary klubov. Sestankov, ki so se vršili redno vsak petek v hotelu »Aleksandrov dom«, se je udeležilo več rotarjev iz raznih klubov.

NIŠ. — Ma da je frekvencija bila slabija usled letovanja mnogih čla- nova kluba, klub je radio normalno i sa lepim rezultatima. Referat je održao br. Sotir Živković pod »Ar- čaršijev Slučaj«, a br. Nikola Pe- trović je referisao o interesantnim opaskama na ovdašnjoj pijaci žita- ricama, koje su tretirane s rotarskog gledišta. Br. Ing. Bogoljub Milošević je podneo referat iz zvanja, zatim je održao predavnje pod »Suptina i me- tode služenja u zvanju« i »Naša pri- vreda i kretanje cena u današnjim danima«. Isto tako referisano je iz Biltena iz Züricha i o radu ostalih bratskih klubova. Prevedena poruka pretsednika R. I.

OSIJEK. — Uslijed odsutnosti ve- ćeg broja braće održani su sastanci u mjesecu kolovozu u znaku ljetnih ferija. Predavanje održano je svega jedno. Brat Krešić prikazao nam je situaciju na našem tržištu gorivim drvom osvrnuvši se pri tom osobi- to na bojazan širokih masa, da bi u zimi mogli ostati bez ogrjeva. Sa dopusta vratio se br. dr. Milan Ča- činović i preuzeo predsjedničke duž- nosti. — Br. Galovac boravio je zvanično u Njemačkoj. Nakon po- vratka referirao nam je iscrpivo o svojim utiscima u ovoj zaraćenoj državi.

PANČEVO. — U mesecu avgustu održata su četiri sastanka, koji su bili posvećeni drugarstvu bez naro- čitog rada jer je veći deo članova bio na odmoru. Drugi sastanak odr- žat je zajedno sa bratskim klubom Zemun, a na kome su prisustvovala i sestre. Veče je provedeno u srdač- nom bratskom raspoloženju.

PETROVGRAD. — U mesecu av- gustu održali smo četiri redovna sastanka. Obzirom na letnji odmor

i na osustvo nekolicine članova, sastanci su bili uglavnom posvećeni negovanju drugarstva. Na sastanku od 7 avgusta brat Slavko Cvejanov izneo nam je svoj referat, upravo svoje mišljenje, da bi se raspoloživi ostatak zajma od 15,000.000.— dinara, koga je našem gradu odobrila Državna Hipotekarna Banka, korisno mogao upotrebiti za izgradnju nove gradske kuće. Brat Cvejanov nalazi da bi utrošak zajma u izgradnju ovakove jedne kuće bio veoma rentabilan.

SARAJEVO. — U mesecu avgustu održano je 4 sastanka na kojim je podnašan izveštaj o radu naših domaćih klubova, kao i izveštaj Međunarodnog sekretarijata.

Na sastanku od 5 VIII 1940 održao je ing. Veljko Jovanović vrlo interesantno i iscrpno predavanje »O značaju nafte i njenim nalazištima u svijetu, kao i izgledima na eksploataciju nafte kod nas.«

Na sastanku 12 VIII brat Vaso Ristić referisao je o rezultatu naše izvozne trgovine za prvih 6 meseci, zatim o pitanju etatiziranja Narodne banke.

Povodom venčanja svoje kćeri brat Iso Herman darovao je klubu 500.— Din, koje je klub poklonio »Sirotinjskom Hljebu« u Sarajevu.

Roditeljska radost 21 VII 1940: Venčala se je kćerka rotarskog brata Ise Hermana iz Sarajeva gospođica Mirjana-Mia sa dipl. ing. Leo Goldner-om, iz Subotice.

SLAVONSKI BROD. — U mesecu augustu klub održao je 4 redovita sastanka sa prosečnom frekvencijom od 76.83%. Usled otsustva mnogih članova sastanci su slabije posjećeni, te uslijed toga nije bilo nikakvih predavanja. Zvanični deo sastanka ograničio se je u glavnom na čitanje zapisnika, tajnički izvještaj i slobodnu diskusiju. Sastanci, ovaj mesec, održani su u bašti kod Gurmana Pere. Posjete iz klubova domaćih imali smo: dva puta brata ing. Othmar Henna iz R. C. Beograda, generalnog direktora ovdašnje tvornice vagona.

SOMBOR. — Sastanci tokom meseca bili su u znaku letovanja. Veliki deo braće su odlazili na odmor, jedan deo se vratio i pričao o prilikama koje vladaju u pojedinim banjama. Ostali deo sastanka posvećen je drugarstvu. Koncem meseca povratili su se braća okrepljeni i sposobni za rad tako, da će se uskoro pristupiti izvođenju programa za ovu rotarsku godinu.

SPLIT. — Klubski život prošao je u ferijalnoj atmosferi, ali je frekvencija uprkos tome bila dobra (68.75%).

Na sastanku od 7 VIII pročitano je članak iz sušačkih Primorskih novina »o ugorači i srebrnjači« na koji je pretsjednik nadovezao interesantna izlaganja o neobičnim ribama Jadranskog mora.

Br. Mardešić prikazao je na sastancima od 14 i 21 VIII ljepote svog rodnog sela na otoku Visu i održao predavanje o »baražnim balonima i o upotrebi balona u ratu« i ispričao svoje doživljaje na balonu za vrijeme rata 1914—1918.

Br. Šoljan: »O nalijetanju ptica selica na svetionike na moru«.

Posljednji mjesečni sastanak održan je u kuglani »Maksimir« i bio je posvećen drugarstvu.

Sabrano za karitativne svrhe Din 352.50.

SUBOTICA. — U toku augusta održali smo 4 sastanka sa prosječnom frekvencijom od 65.63%. Obzirom na ljetni odmor posvećeni su sastanci poglavito drugarstvu. Vrlo žalimo, što nijesmo mogli održati međugradski sastanak sa susjednim klubovima, na inicijativu agilnog bratskog kluba u Vukovaru.

Na sastanku od 14 augusta podnio je brat tajnik opširan izvještaj o radu kluba u proteklom polugodištu. U uvodu iznio je nove momente, koji su nastali današnjim konfliktom, kao i dužnosti, koji iz toga proističu za rotare.

Br. Dezider Roth, naš pastpretsjednik, a sada član bratskog kluba Čuprija-Jagodina-Paraćin, iznio je na sastanku od 14 VIII jednu inte-

resantnost, koja ukazuje na povezanost rotara u velikoj zajednici. Njegova šogorica, koja je medicinu svršila u Čehoslovačkoj preselila se s mužem u Argentinu, Buenos Aires, gdje su očekivali bebu, boreći se i sami za opstanak u stranoj zemlji, u kojoj nijesu imali ni prijatelja, ni znanaca. — Brat Roth obratio se na Rotary Club, Buenos Aires s molbom, da se interesiraju o porodilji, te da joj, po mogućnosti, budu na ruku. Upravo je primio radosnu vijest od tog kluba, da mu je šogorica porodila, da su se braća zauzela za nju i za dijete. Što više, tamošnji je klub kupio novorođenčetu cijelu dječju spremu. — Obzirom na taj lijepi gest rotara iz Argentine predaje br. Roth iznos od Din 2.500.— bratu tajniku moleći ga, da za uzvrat uplati ovu svotu ovdašnjem dječjem skloništu »Sestre milosrđa«, kao prilog Rotary Cluba, Buenos Aires.

SKOPLJE. — U julu mesecu održali su predavanja g. Vladislav Savić, opunomoćeni ministar u p., kao gost, i brat Jelačić. Ostala dva sastanka, kao i tri sastanka u augustu (od 4) održana su u obliku sestrijskih večeri bez naročitog programa. Veče 24 avgusta bilo je na poljskom dobru br. Koste Popovića. Prisutni rotari sa članovima porodica, kao i drugi mnogobrojni gosti, sa zanimanjem su razgledali naprednu ekonomiju br. Popovića, dok su celu večeru vanredno lepo priredila braća K. Popović i J. Dimović sa njihovim suprugama.

SUŠAK. — Tokom mjeseca održana su bila četiri sastanka. Sastanci bili su nešto slabije posjećivani nego inače, pa je tako frekvencija spala na 56.51%. Opadanje frekvencije imade se u glavnom pripisati izbijanju iz Sušaka braće, koji su bili na svojem godišnjem dopustu, zatim pozivima na vojnu vježbu, te zatvaranju granice u 20¹/₂ sati, tako da braća, koja stanuju na Rijeci ne mogu prisustvovati sastancima. Tokom mjeseca nije održano nijedno predavanje, budući da se sastanci za

vrijeme ljeta održavaju na otvorenom. Koncem prošlog mjeseca otvorili smo i u ovoj sezoni naš rotarski stol u Crikvenici, u Hotelu Thera-pia, kod našeg brata Urbanetza. Sastanci održavaju se svakog četvrtka, a bili su dosad lijepo posjećeni. Za nevoljne sabrano tokom mjeseca Din 1090.—.

VARAŽDIN. — U mjesecu augustu bilo je 5 redovitih sastanaka (505—509) sa postignutom prosječnom frekvencijom od 73.64%. Desetorica od braće imali su 100% -tnu frekvenciju.

Prvi sastanak je bio posvećen drugarstvu uz sudjelovanje gostiju zajedničkoj večeri.

Tako je na drugom sastanku održan iscrpljivi referat iz aktuelnog predavanja brata Kostića od R. C. Petrovgrad »Naša agrarna reforma i stvarne potrebe naše poljoprivrede«, što je izazvalo živu i potrebnu diskusiju.

Na trećem sastanku održao je vrlo lijepo i interesantno predavanje brat dr. Ernst Krajanski sa temom: »Padovec i njegovo djelovanje«.

VELIKA KIKINDA. — Tokom meseca avgusta održano je četiri sastanaka, i to: 198, 199, 200 i 201 sa prosečnom frekvencijom od 55.55%. Pet braće imali su 100% frekvenciju. 28-og na 201 sastanku braća su imali gosta rotara Waltera Kleinera iz Davosa (Švajcarska) i Izidora Komloša iz Bačke Topole. Pošto u toku ovog meseca više članova su bili na vojnoj vežbi ili letovanju, naročitih događaja nije bilo. Sastanke smo posvetili gajenju drugarstva.

VRŠAC. — U toku meseca avgusta održana su 4 sastanka sa prosečnom frekvencijom od 69.78%.

Sastanci u avgustu održavani su u vidu letnjeg odmora bez predavanja.

Sastanci su posvećeni gajenju drugarstva, na kojima su pretresana klupska pitanja i važnija ekonomsko-komunalna pitanja grada.

VUKOVAR. — U mjesecu kolovozu održali smo 4 sastanka sa prosječnom frekvencijom 68.37%. Razlog slabe frekvencije leži u tomu, što su mnoga braća na ljetovanju i vojnoj vježbi. Brat Simon Baum održao je referat iz svog zvanja u kojem je izneo glavne crte nove Uredbe o maksimiranju cijena žitarica i slobodnom prometu kukuruza. Ujedno je spomenuo, da je zatvorio svoju žitarsku radnju, koja postoji u Vukovaru preko 110 godina. Brat predsjednik Tomo Maksimović u saradnji sa članovima uprave, sastavit će program rada za iduće polugodište.

ZAGREB. — Sva četiri sastanka u mjesecu augustu bila su posvećena drugarstvu.

Prosječna frekvencija iznosi 43.20

posto. Stopostotnu frekvenciju imali su šest članova.

Rad kluba počima 1 septembra 1940.

ZEMUN. — U toku meseca bilo je 5 sastanka sa prosečnom frekvencijom od 60%. U toku ovoga meseca još se uvek osećalo osustvo braće koja se nalaze na letnjem odmoru.

Održana predavanja bila su 22 VIII past-pretседnika brata dr. Markovića o skorašnjem putu na Durmitor i 29 VIII brata Teodora Mahina o najnovijim međunarodnim događajima u Evropi.

Sastanak na dan 8 VIII održan je u restoraciji »Sedam Graničara« u Zemunu, a 17 VIII kao međugradski u Pančevu sa sestrama, koji je protekao u veselom i prijatnom raspoloženju.

ČLANOVI SA STO-POSTOTNOM POSJETOM U MJESECU AUGUSTU

Rotary Klub

Bačka Topola: Beck Bela, Bognar Janoš, Dr. Lustig Zoltan, Mihalović Bela i Sepeši Jene,

Banja Luka: Bocarić Špiro.

Beograd: Stevan Koen, Pavlović Boža, Dr. F. Gramberg. Othmar Henn, Pavlović Drag.

Bitolj: Pjanić M., Tasić T.

Brčko: Cebalo Zvonko, Hadžić Jovo.

Čuprija-Jagodina-Paraćin: M. Milenković, Dr. V. Lazarević, Dr. M. Stevanović, Dr. M. Šarano-
vić, Mr. ph. J. Usmiani.

Dubrovnik: Ercegović Miho, Lujak Josip, Dr. Matija Vidoević.

Karlovac: Badovinac, Cindrić, Hoppe, Georgijević, P. Košćević. Kratokvil, ing. Naumović, Navratil, ing. Rajman, Vejvoda, Vlach, Vuković, ing. Žugčić.

Kranj: Adamić Zvonko, Kokl Matija, Mayer Mavrili, Dr. Ivo Šorli, Witzmann Edvin.

Leskovac: Miljković Nikola, Pijade dr. Velizar, Radaković Dr. Dušan.

Ljubljana: Arh. Jos. Costaperaria, Beno Gregorić, Franci Heinrihar, Minko Heinrihar, dr. Stanko Kmet, Zdenko Knez, dr. Viljem Krejči, dr. Božidar Lavrič, Josip Lavrič, ing. Boleslav Likar, Josip Ljubić, dr. Aleksandar Lunaček, Drago Potočnik, Rajmund Ranzinger, dr. Ivan Slokar, Albin Smrkolj, dr. Franc Stele, dr. Vinko Šarabon, Anton Verbič, ing. Janko Ženko, dr. Janko Žirovnik.

- Maribor:** Babič Franjo, ing. Saša Drv, Udo Kasper, Anton Krejči, dr. Frajo Lipold, dr. Vinko Rapotec, Henrik Sabothy, ing. Vladimir Šlajmer, Leon Štukelj i Mr. ph. Ivan Vidmar.
- Niš:** Andonović Andon, ing. Milošević Bogoljub, dr. Sokolović Milan, Varon Jakov, Stojiljković Milan, Banjac Nikola, Živković S.
- Osijek:** Dr. Batory Julije, Brlić E. Ante, Dobrovolny Vilim, Görög Vilim, Hinić Dušan, Kiš Julije, Krasso Josip, Schuster Janko, Sever Miloš, Zsille Stjepan.
- Pančevo:** Dajč, Groj, Haiser, Isailović, Kaćura, Kiš, Kund, Maksimović, Milić, Radić, Tomić i Vuković.
- Petrovgrad:** Aladić Ante, Vence Zoltan, Cvejanov Slavko, Danilo Dragan, Kostelac Julije, Kostić Petar, dr. Kristić Dimitrije, dr. Miša Matić, Josif Maće, dr. Mljajev Luka, Mijajev Luka mlađji, Nadjvinski Ivan, mag. farm. Nikolić Emil, Pin Paja, dr. Bogdan Popović.
- Sarajevo:** Dr. Besarović Vojislav, ing. Grof Oskar, Herman Iso, Prnjatović Stevo, Ristić Vaso, Šternberg Arnold, Šušnjar Mane, Trebić Mihajlo, Čermak Ljudevit.
- Skoplje:** Čohadžić dr. Kosta, Dimović Jovan, Galić Branko, Ilić Milan, Jelačić Aleksej, Mitić Dobrivoje, Vuličević Dragutin.
- Slavon. Brod:** Buk Vikin, dr. Hrdlička Edo, Kuner Josip, ing. Riffer Drago, dr. Stefanović Branko, ing. Zoričić Mladen, ing. Herceg Andrija.
- Split:** Aljinović Frane, Barbieri, Gjurković, Katalinić, Stanger, Šoljan, Vrcan.
- Stari Bečej:** Vulcanović Milan.
- Subotica:** Dr. Diamant Ernest, Draganić Milan, Gingold Dragutin, Grabovac Pavle, Grimm Viktor, Ivković Joco, Kapamadžija Kosta, dr. Lipozančić Ladislav, Nićin Milivoj, Paul Djordje, dr. Pavlović Miloš, Senes Djordje, Simić Sava, Stiglitz Aleksa.
- Sušak:** Vilko Devčić, dr. Vlad. Kojić, Mario Mikuličić, Zvonko Richtmann, Niko Rošić, dr. Viktor Ružić, Viktor Turina, Karlo Urbanetz.
- Varaždin:** Vladimir Deduš, Ftanjo Ferencić, Rudolf Hršak, dr. Ernst Krajanski, Robert Kronast, dr. Alfred Leitner, Miroslav Novak, dr. Stjepan Matošić, Josip Pascuttini, Dragan Rotanić.
- Vel. Kikinda:** Branho Bogdan, dr. N. Teodorović, J. Stojanović, dr. Ladislav Szemzö, Duaa, Nemet.
- Vršac:** Ing. Krohn, Konjović Edo, dr. Mandl Stevan, Pečenović Petar, Rašter Josif, dr. Stefanović Nikola, dr. Vladislavljević Mirko.
- Vukovar:** Baum Simon, Goldstein Armin, Ing. Ljubo Milošević, Ing. Rogulić Jovan, Lujo Karlovsky, Antun Lukićić.
- Zagreb:** Marko Bauer, dr. Frane Hanaman, Rudolf Knežević, dr. Slavko Mašek, Pavle Ostović, Rudolf Tomljenović.
- Zemun:** Domba, Kon, Mahin. Stefanović, Zvekić i Živković.

PRISUSTVOVANJE NA KLUPSKIM SASTANCIMA

IZVJEŠTAJ ZA MJESEC AUGUST 1940 GOD.

Redni broj	IME KLUBA	Broj članova koncem mjeseca	Broj održanih sastanaka	Prosječni broj članova	Prosječni broj prisut- nih članova	Prosječni mjesečni postotak	Sastanci sa 100% pri- sutnosti
1	Bačka Topola	16	4	16.—	10.25	64.56	
2	Banja Luka	14	5	14.—	6.40	45.70	
3	Beograd	56	4	56.—	15.25	27.23	
4	Bitolj	15	4	15.—	8.—	53.32	
5	Brčko	15	5	15.—	9.40	62.66	
6	Čuprija-Jagodina-Paraćin .	14	4	14.—	8.50	60.70	
7	Dubrovnik	14	5	14.60	9.—	61.74	
8	Karlovac	26	4	26.—	19.50	75.—	
9	Kranj	18	4	17.—	11.75	68.70	
10	Leskovac	22	5	22.—	12.80	58.16	
11	Ljubljana	44	3	44.—	28.66	67.17	
12	Maribor	41	4	41.—	24.00	58.53	
13	Niš	20	4	20.—	12.25	61.25	
14	Novi Sad*)						
15	Osijek	29	5	29.—	19.60	67.58	
16	Pančevo	29	4	29.—	20.—	69.—	
17	Petrovgrad	24	4	24.75	19.25	78.67	
18	Sarajevo	27	4	27.—	16.—	59.—	
19	Skoplje	26	4	26.—	13.50	51.93	
20	Slavonski Brod	14	4	14.—	10.75	76.83	
21	Sombor	16	4	16.—	11.25	71.14	
22	Split	21	4	21.—	15.75	68.75	
23	Stara Kanjiža	19	4	15.—	9.50	63.33	
24	Stari Bečej	20	5	20.—	10.04	52.—	
25	Subotica	32	4	32.—	21.—	65.63	
26	Sušak	25	4	25.—	12.50	56.51	
27	Šibenik	10	5	10.—	7.80	78.—	
28	Varaždin	22	5	22.—	16.20	73.64	
29	Velika Kikinda	18	4	18.—	10.—	55.55	
30	Vinkovci	14	4	14.—	10.25	73.17	
31	Vršac	18	4	18.75	13.—	69.78	
32	Vukovar	15	4	15.—	10.25	68.37	
33	Zagreb	46	4	46.25	19.75	43.20	
34	Zemun	25	5	25.—	15.20	60.00	
	Ukupno	761		810.35	486.10	2066.80	
	Prosječno			24.56	17.73	60.79	

*) Nisu poslali izvještaj

PRIMORSKI ŠTAMPARSKI ZAVOD - SUŠAK